

65. évf., 2011. V. 26., ára 50 dinár

19

Jó Pajtás

MÁJUS 29.

NEMZETKÖZI GYERMEKNAP

DARAZSAC DIÁNA MUNKÁJA

Mintegy 90 vajdasági magyar felső tagozatos tanuló versenyzett 2011. május 13-án, pénteken a szabadkai Széchenyi István Általános Iskolában az újvidéki Bölcsészettudományi Kar Magyar Nyelv és Irodalom Tanszéke és az Oktatási Minisztérium által szervezett magyar nyelvi és nyelvhelyességi verseny köztársasági döntőjén. A megmérettetésen négy zentai diák is kiváló eredményt ért el, ők a községi és a körzeti (észak-bánati körzetet foglalja magában) fordulón továbbjutva vívták ki maguknak a döntőben való részvételt.

Az 5. osztályosok között első lett: Krezsó Krisztián (Emléiskola, felkészítő tanár: Kormányos Katona Gyöngyi).

A 6. osztályosok között második helyezést ért el Nagy Abonyi Lúcia (Emléiskola, felkészítő tanár: Kormányos Katona Gyöngyi).

A 8. osztályosok korosztályában a legjobb Pásztor Lívია (November 11. iskola, felkészítő tanár: Sökk Kornélia), és ugyanebben a korosztályban harmadik helyezett Kókai Csilla (Emléiskola, felkészítő tanár: Máriás Irén). – **Katona Réka, 5. c osztály, Emléiskola, Zenta**

A képen

Pásztor Lívია, Krezsó Krisztián, Nagy Abonyi Lúcia, Kókai Csilla

Igaz szerelem

*Van egy lány, akit még szeretek,
De ahol én állok, az nagyon meredek.
Nem tudom túltenni magam rajta,
Nem tudom elfelejteni, hiába akarja.*

*Probálok feldolgozni azokat a perceket,
De nem sikerül, mindig csak sercegek,
Elvesztettem, mi legfontosabb volt a számomra,
Elvesztettem, már minden hiába.*

*Szerettük egymást jóban-rosszban,
Míg neki el nem mondtam:
Bocsáss meg, ezt abba szeretném hagyni,
Bocsáss meg, de el szeretnélek hagyni!*

*Nehéz volt nekem aznap este,
Akár egy esőfelhő szakadt volna a fejemre,
Csak Isten tudott rajtam segíteni,
Hogy örökre el tudjam felejteni.*

*Megmaradtak a régi emlékek,
Ha elveszíttem, az nagy vétek.
Remélem, ő is megőrzött egy párat,
A legszebbet, a legrágábbat.*

**Bóka Tamás, 8. osztály,
Móra Károly iskola, Szaján**

Sikereink

Az újvidéki Petőfi Sándor iskola tanulói az idén is nagyon szorgalmasak voltak, sokféle versenyen vettek részt. A legsikeresebbek névsora:

A községi matematikaversenyen Sörös Dávid (V.), Balog Dóra (VI.) és Mendrei Andrea (VII.) mérték össze tudásukat társaikkal.

A községi kémiaversenyen Molnár Krisztián (VII.) második lett.

A körzeti szerb versenyen Javorán Anna (VII.) és Hajnal Regina (VII.) értek el helyezéseket, jelenleg a köztársasági versenyre készülődnek.

Magyar nyelvből a községi versenyen Sörös Andor második (V.), Tápai Ramóna első (VI.) valamint Javorán Anna harmadik (VII.) helyezést ért el, a körzetin Tápai Ramóna második, Javorán Anna harmadik, a köztársasági versenyen pedig Tápai Ramóna 19,60 ponttal ELSŐ lett.

A Simonyi Zsigmond helyesírási verseny vajdasági szintjén Tápai Ramóna második lett, jogot nyert a Kárpát-medencei döntőn való részvételre, melyet május 28-án tartanak meg Budapesten.

Az alsósok sem ültek ölbe tett kézzel. Május 19-én Szabadkán részt vettek az Általános Iskolások Művészeti Vetélkedőjén. Versmondásban Erdős Dániel (II.), Virc Leonárd (II.), Kaszás Dániel (III.). Képzőművészetben: Gombos Attila (II.), Kerekes Róbert (II.), Sörös Dóra (III.) és Nikolić Zita (III.). Szólóéneket: Cvetković Jovana (II.), Balog Dávid (III.) és Milosavljević Teodóra (III.).

Mendrei Andrea, Javorán Anna, Vörös Antónia (hetedikesek), Milosavljević Teodóra (hatodikos) Macskák c. projektjükkel beneveztek a Tantárgyhálóra. Sikerült is bekerülniük a legjobbak közé, munkájukat május 31-éig kell eljuttatniuk Szabadkára. Reméljük, októberben jól fog sikerülni a prezentációjuk.

Tizedik alkalommal tartották meg május 14-én Szabadkán az ÁMV-t, az Általános Iskolások Művészeti Vetélkedőjét, melyre több mint hétszázan érkeztek Vajdaság egész területéről. A hatalmas érdeklődés miatt párhuzamosan három helyszínen folyt a Szabadkán megtartott verseny, így a Majsai Úti iskola mellett a Kosztolányi Dezső Színház és az Ivan Goran Kovačić iskola is befogadta a versengő diákokat, ahol a színjátszók mérköztek meg egymással.

Az óbecsei Petőfi Sándor iskola irodalomkedvelői is rész vettek e versenyen. Szűcs Budai Engelbert magyartanár elmondása szerint tizenötén készültek és mentek vetélkedőre, s kilencen értek el eredményt.

– Nagyon lelkesek a tanulók – halljuk a tanár úrtól –, s a két hónapi készülésnek meg is lett az eredménye. Nem számítottunk ilyen szép sikerre, de nagyon örültünk mindannyian az éremhullásnak, mely arra ösztönöz bennünket, hogy jövőre is ott legyünk az ÁMV-n.

Elbeszélgettünk a díjnyertes tanulókkal is. Első helyezést ért el: **Hajagos Milica, Bertók Izabella és Molnár Gergely**. Második lett: **Csernyák Hunor, Kéring Karina és Bek Adrián**. Harmadikok lettek: **Csúzdi Bearix, Péter Lea és Popov Dragica**.

Az eredményhirdetésekor elsőként Milicát szólították ki, hogy vegye át az érmet és a díszoklevelet, ugyanis első lett szavalásban. Nyelvápolás kategóriában szavalt, mert szerb tagozatra jár.

– Lackfi János Lepke című versét szavaltam – mondja Milica. – Mikor készültünk a vetélkedőre, a tanár úr lefordította szerbre a verset, hogy megértem, mert nemigen tudok magyarul. Igaz, hogy apukám magyar, de nem tanítottak meg kiskoromban. Otthon azért elmondtam apukámnak is a verset, s ő is segített hangszóllyozni. Nagyon örülök az első helyezésnek.

Jó érzés a szép eredmény

(Jubilált az ÁMV)

Izabella a háromfordulós szép beszéd kategóriában tűnt ki.

– Az első fordulóban fölolvastam az itthon begyakorolt szöveget, a másodikban az ott kapottat kellett előadni, majd az ott kapott témáról (Hova tovább?) kellett beszélni. Nagyon távoli a pályaválasztás, de kitaláltam, hogy orvos leszek, mégpedig szemorvos, s arról beszéltem, hogyan fogok segíteni az embereken, gyerekeken – sorolja Izabella.

Gergő nyolcadikos. A fogalmazásírásban jeleskedett.

– Sokat készültem erre a vetélkedőre – tudjuk meg Gergőtől –, a tanár úr sok témára íratott velem fogalmazást, s mikor kijavította, rámutatott a hibáimra, hogy mire ügyeljek... Ott Álmodtam címmel kellett fogalmazást írni. Mintha elszenderültem volna a házi olvasmányokat olvasva, s odaképzelttem magam a Tüskevárba, az Egri csillagokba, a Tisza, a Walesi bárdok című versekbe. A magam körül lévő tájakat mutattam be. Örülök az első helyezésnek, s az ópusztaszeri kirándulásnak, melyet jutalomként kaptunk.

Hunor nagy mesemondó. Óbecsén nem múlik el verseny, hogy ne szerepelne.

– A második helyezésnek is örültem, meg az éremnek, díszoklevélnek – mondja Hunor.

Karina is ott szokott lenni a mesemondó versenyeken, ezúttal Kosztolányi-szöveget mondott.

– Jó érzés, ha szép eredményt érek el – kezd a mesélésbe Karina –, de ezúttal nem gondoltam, hogy második leszek, ugyanis az értékeléskor Kovács Frigyes zsűritag nem sok

jót mondott a prózamondásomról, így nagyon meglepődtem, mikor megtudtam, hogy második helyezést értem el.

Adrián is prózamondásban remekelt, ő Gulminó Sándor A nebuló könyve című elbeszélését adta elő.

– A tanár úr ajánlatára tanultam meg ezt a szöveget – magyarázza Adrián –, azt mondta ez illik hozzám. Én sem gondoltam volna, hogy helyezést érek el, ugyanis az izgalomtól berekedtem. De úgy látszik, a zsűrit ez nem zavarta. Örülök a díjnak, az oklevélnek, az éremnek.

Beatrix szavalt. Ő is ott van minden szavalóversenyen, iskolai ünnepségen.

– Kuckó Péter Golgota című versét szavaltam. Nekem sincs már lámpalázam, ugyanis második korom óta rendszeresen föllépek.

Dragica se tud magyarul, mégis magyarul szavalt, s nem először.

– Tavaly is részt vettem az ÁMV-n, akkor is szavaltam, s első lettem. Most Takács Eta Van egy hely című versét mondtam.

Lea nyolcadikos. Ő is jelen van minden szavalóversenyen, Nemrég Egerben első lett.

– Második korom óta veszek részt e vetélkedőn, akkor fogalmazásírás kategóriában versenyeztem – jelenti ki Lea. – Most Horvát István Tornyot rakok című költeményét szavaltam. Sajnálom, hogy jövőre már nem lehetek ott az ÁMV-n, mert évek során sok barátra leltem. Majd a KMV-n versenyezek...

Gratulálunk!

Konc Erzsébet

Curie – A legjobb határon túli csapat

A szabadkai Miloš Crnjanski iskola negyedikesei hetekig készültek a szolnoki Curie Természetismereti Emlékversenyre, s mivel több fordulón keresztül sikerült bizonyítaniuk tudásukat, végül a döntőbe is bejutottak. Az osztályból két háromfős csoport indult a versenyen, és mivel mindkét csoport nagyon magas pontszámot ért el az előzetes szabadkai megmérettetéseken, mindkét csapatot meghívták a döntőre. Bár ott nem értek el helyezést, a legjobb határon túli csapatnak kiáltották ki őket.

Felkészülésükről és a szolnoki élményeikről **Kovács Adrianna, Kujundžić Alex és Orčić Matea**, valamint a másik csoport tagjai, **György Emma, Varkulya Csongor és Horvát Norbert** mesélnek nektek.

Mateát a kezdetekről faggattuk.

– Először egy plakátot kellett készítenünk, ezzel tudtunk benevezni. Nehéz volt megcsinálni, nagyon sok dolgot kellett hozzá beszerezni. A Ludasi-tóról készítettünk plakátot, fágákat ragasztottunk a papírra, ez volt a móló, és képeket kerestünk, amelyek a környezetvédelmet is ábrázolják, az egyikben például vágják a nádat. Szerintem szép lett. A szolnoki kérdések nagyon nehezek voltak, például ilyenek voltak: mekkora Magyarország területe. Azokra a kérdésekre, amelyekre nem tudtuk a választ csak tippeltünk, néhányat el is találtunk. Nagyon izgultam, és bár nem értünk el helyezést, elégedett vagyok a pontokkal, meg nagyon jó volt a hangulat is.

Adrianna a Szabadkán zajló előversenyekről számolt be.

– A szabadkai verseny sokkal könnyebb volt, mint a magyarországi, mert itt szinte nem volt olyan kérdés, amit ne tudtunk volna. Nagyon elégedett vagyok, hogy sikerült átjutni Szolnokra, büszkék lehetünk magunkra, még ha nem is értünk el helyezést. A válaszokat az

interneten kerestük ki, de nehéz volt mindent megtanulni. Egymás között felosztottuk, hogy ki mit tanul meg, így mindig valaki más tudta a megfejtést is. Sok újat tanultunk a környezetvédelemről, a vizek védelméről, hiszen ez volt a fő téma, a plakátunk meg sok másiknál jobb volt. Szolnokon nem sok időnk volt barátkozni másokkal, de egy kis szórakozásra, városnézésre maradt idő, és érdekes volt az utazás is.

– Szolnokon az volt az egyik feladatunk, hogy csináljunk egy háromperces előadást a víz védelméről és arról, hogy hogyan spórolhatunk vele – tudjuk meg Alextől. – Kicsit kifutottunk az időből, meg izgultunk is, de sokkal komolyabb volt a prezentációnk, mint másoké. A szöveget könnyű volt megtanulni, de azt, hogy ki ki után következik, az már nehéz volt, mert mindhárman mondtunk egy-egy részt a szövegből, és mindenki többször is sorra került. A szöveg mellett volt egy vetítés is, az interneten találtunk képeket, filmeket, ebben a tanító néni is segített. A legtöbb szöveg egyébként Adriannának és nekem jutott, Matea többnyire a plakáttal foglalkozott.

Norbi a másik csapat tagjaként indult. Az ő plakátjuk a Palicsi-tavat ábrázolta.

– A plakátra képeket ragasztottunk a négy évszakra, egy részét pedig lefestettük. Érdekes módon mindent úgy sikerült megoldanunk, hogy érthető legyen, mit akarunk ábrázolni. Nagyon jó lett, habár szerintem szinte mindenki plakátja jobb volt a miénknél. A mi előadásunk is hosszabbra sikeredett. Ahogy készültünk a versenyre, sokat megtanultam az állatokról, a növényekről, és hogy hogyan óvhatom a környezetet, végül is a verseny lényege ez volt. Például megtanultam, mikor zárjam el a csapokat, hogy fogmosás alatt ne folyassam a vizet. Szolnok szép város, sétáltunk a Tisza-parton, volt egy karnevál is, meg vásár. Érdekes volt.

Norbi szerint a többiek bemutatója egyszerűbb és érthetőbb volt, Csongor szerint viszont az, hogy ők komolyabb előadással készültek, nem jelentett hátrányt.

– Az előadásunk jó volt, mindent pontosan úgy mondtunk, ahogy elterveztük, csak kicsit hosszú lett. Hasonló témával készült mindkét csapat, azzal, hogy mi a miénket kiegészítettük a pangó vízzel szülő magyarázattal. Ha elutazunk hosszabb időre, a pangó víz leülepszik, és mikor megnyitjuk a csapot, hagyni kell folyni a vizet egy kis ideig, mielőtt innánk belőle. Komolyan vettük a feladatot, meg sokat is tanultunk belőle. A szöveget az interneten kerestük ki, de nem volt nehéz megtanulni, mint ahogy a szabadkai versenyek sem. Én sokat kutatok az interneten, és már korábban is sok olyan dologgal találkoztam, amit a versenyre is meg kellett tanulni.

A többiek is említették, de Emma szerint is rossz volt a saját osztálytársai ellen versenyezni, ugyanakkor egyeben kihívás is volt, hiszen felmérhették, ki tud többet.

– Mindenből egyformán kivettem a részem, vagyis segítettem az információk összegyűjtésében, a plakát elkészítésében és a tesztek írásában is. Sok kérdésünk volt, de főleg a víz védelmén volt a hangsúly, és valóban sok újat tanultunk. Most ébredtem csak rá, hogy mennyire szennyezzük a környezetünket. Nagyon fontosnak tartom a természet védelmét, viszont én sem mindig vigyázok eléggé. Nagyon jól érzetem magam a versenyen, habár végig izgultam az egészet. Volt néhány nagyon nehéz kérdés is a könnyűek mellett, de végig jó volt a hangulat, az utazás, és jó érzés volt külföldön versenyezni. Szerintem tudásban megálljuk a helyünket a magyarországi gyerekek között is.

Földfúró építőmesterek

Az állatvilágban bőven akadnak még az embert is ámulatba ejtő „építőművészek”. A természetek és a hódok várai, a szövőpintyek fákat átszővő, bonyolult építményei egyaránt remekművek. Am még köztük is különleges helyet foglalnak el azok az állatok, amelyek a föld színe alatt „rendezik” be otthonaikat. Munkájuk eredménye ugyan kevésbé látványos, de célszerűség tekintetében korántsem marad el a napvilágnál ügyködő alagútépítőkéktől.

A föld alatti világ időszakos vagy állandó lakói közül a vakond a legismertebb. Olyannyira, hogy még a népmesék kedvelt szereplői közé is bekerült. Hazánkban csak egy faj él, az európai vakond. Már a külleme is elárulja, hogy milyen szokatlan életterében kell helytállnia. Henger alakú, sima, bársonyos bundával borított teste jól idomult az életmódjához. Rövid farka kúp alakú, rendkívül mozgékony orra, kicsiny fülei, alig észrevehető apró szemei szintén ehhez alkalmazkodtak.

Rövid, széles végtagjainak öt ujján ásásra kiválóan alkalmas fejlett karmok meredeznek. Ugyancsak az ásást segíti a felkarral összeköttetésben álló kulcscsontja. Ez az emlősök-nél egyedülálló. Mellcsontja széles, és a rajta hosszában húzódó tarajra nagy tömegű izom tapad. Az alkarban a singcsont és az orsócsont részlegesen összenőtt, ezért az állat járás közben nagyobb erőt fejthet ki.

Látása a sötétben visszafejlődött, szaglása megmaradt, hallása és tapintása pedig tökéletesedett. A zsákmányt először hallással, majd a kiszemelt állat által keltetett talajrezgések alapján találja meg. Ezzel magyarázható, hogy a kimúlt giliszták nem keltik fel az érdeklődését. A táplálék keresése közben a szaglás szerepét a tapintás veszi át. Bár a tapintási ingerek felvételében a test is osztozik, a tapintószőrök többsége a száj és az orr közelében van. A pofáján százötvenezernél is több Eimer-féle tapintótestecske lapul.

Erről a rejtett életmódú kisemlősről ismertése ellenére sem tudunk mindent. Rejtély például, hogy miként észleli pillanatok alatt alagútrendszerének sérüléseit, és terem néhány percen belül a helyszínen. Járatának szövetnyét emlékezetében raktározza, így pontosan tudja, hogy milyen kanyarok, egyesek következnek egymás után. Valószínűleg szagjelzéseket is hagy, de ez nem bizonyosodott be egyértelműen.

Labirintusainak bővítésekor éles karmokkal ellátott mellső lábaival lánctalpas munkagéphez hasonlóan halad előre. A kitermelt földet a felszínen halmozza fel, miközben kialakítja a jól ismert vakondtúrásokat. Csak az egyik lábával ás, közben a másikkal az alagút falának támaszkodik. Teste tengelye körül forogva

fúróhoz hasonlóan halad előre. A vakond az évszakokhoz igazítja járatainak mélységét. Tavasztól őszig általában a talajfelszín közelében, tizenöt-harmincöt centiméter mélységbe, míg a téli hónapokban a fagyhatár alá, nyolcvan centiméterre húzódva keresi a rovarlárvákból és földigilisztákból álló táplálékát. Néha az alagútjába tévedt apró gerinceseket (rágcsalókat és gyíkokat) is elkapja. Elvértve dögöt is eszik, sőt, a kannibalizmustól sem riad vissza.

Az alagútrendszer védett pontján levő lakókamrája fölé a mélyből hozott földből valóságos erőt épít. A tojás alakú lakkamra átmérője mintegy húsz centiméter. Növényi részekkel béleli ki. Ezeket éjjeli kirándulásain a felszínen gyűjti össze.

A lakókamrából több alagút vezet az építmény különböző részeibe. A nőstény nem a lakókamrában hozza világra kicsinyeit, hanem általában egy bokor gyökerei között külön fészket épít magának, amely összeköttetésben áll az alagútrendszerével. A fiatalok rendszerint a vegetációs időszakra esnek, és

az utódok két hónapos korukra vállnak önállóvá.

Az el nem fogyasztott állati táplálékát a fej-részénél kissé megrágvá, ezáltal mozgásképtelenné téve az éléskamrául szolgáló üregben raktározza el. A járatrendszere tehát vadászterületből, lakókamrából, élelemraktárból és a nőstényeknél fészkelő üregből áll. Éléskamrából többi s lehet a járatrendszer különböző pontjain. Az állat a kamrákat a szükségétől, az évszaktól és a zsákmány bőségétől függően tölti meg. Téliire általában nagy élelmiszer-tartalékokat halmoz fel, így ilyenkor sem szenved hiányt. Nem véletlen, hogy a hideg napokban is éjjel-nappal aktív. Élete rövid pihenőkből és az ásásra, valamint a vadászatra fordított időből áll. Négyóránként ellenőrzi a járatait, s az abba időközben belepottyánó állatokat összeszedi.

A vakond nem társas lény, ezért a párosodás idejét leszámítva nem tűri meg fajtársait a territóriumán belül. A föld alatt élő állatokra, így a vakondra is jellemző, hogy a vérük sokkal több hemoglobint tartalmaz, mint a felszínen lakóké. Ez járatainak az oxigénben szegényebb és szén-dioxidban gazdagabb levegője miatt alakult így a törzsféjlődés során.

A vakond járat rendszere:

- 1 – kijárat
- 2 – éléskamra
- 3 – lakókamra

Kaptam egy ékszerteknőst. Nem adtam még neki nevet, csak teknősnek nevezem.

Nagyon izgága. Már kétszer kímászott az akváriumból. Szeret enni, apró kis rákokkal táplálkozik meg vitaminokkal. A páncélja fura alakzatokból van összerakva. Mivel nagyon szeret mozogni, anyu megengedi, hogy kirakjuk az akváriumból. Nem szereti a birodalmát, mert túl kevés a helye, de ha kiengedjük, akkor úgy futkos ide-oda, mintha megőrült volna. Nagyon ijedős, ha odateszem a kezem, rögtön összehúzza magát félelmében, egyszer meg is harapott. Igaz, nincs foga, hanem a bőre van

A természet és a házi kedvencem

oly mértékben megkeményedve, hogy fogazatul szolgál. Nagyon vigyázok rá, hogy sokáig éljen, óvom és védem a környezetét. Mit is jelent ez?

Amikor a természetről kezdtem el gondolkodni, először az jutott eszembe, mennyi minden szennyezett. Legfőképp a levegő. Az autók, a gyárak füstje, az eldobált szemét és fémdobozok okozzák ezt a rombolást. A levegő annyira szennyezett, hogy az ozonrétegen a lyukak egyre inkább szaporodnak, ami nagy baj. Nem lesz természet, és nem lesznek állataink. A híradóban nemrég láttam, hogy a tengerek is igen szennyezettek, a hajók üzemanyagtankjai kilyukadnak, az összes olaj a víz-

be ömlik, és ez a vízi élővilágot veszélyezteti. Sajnálom a vergődő állatokat nézni, ahogyan az életükért küzdenek.

Így született bennem meg egy gondolat, szeretnék magamnak egy házi kedvencet. Nincs nagy udvarunk, ezért esett a választás az ékszerteknősre. Tudom, felelős vagyok érte.

Övni kell a természetet és az állatvilágot, mert mire észbe kapunk, visszafordíthatatlan lesz a kár, ezért szeretném felhívni mindenki figyelmét, még ha nem is tudunk az egész világra, de legalább a saját környezetünkre figyeljünk!

**Milic Lénárd, 4. c osztály
J. J. Zmaj iskola, Szabadka**

A koala

Akoalákról fogok írni, arról, hogy mivel táplálkoznak, és hol élnek.

A fán töltik életük nagy részét. Kövérebb alkatúak, nem nagyok, a kicsinyeik a hátukon tanyáznak. Vicces kis állatok, egymás között is kommunikálnak. Védett állat, Ausztráliában élnek az erdőkben és a bambuszlevelet szeretik. A szőrük szürke, és a fülük a medvéére hasonlít.

Nekem a legkedvesebb állatom a koala.
**Kucsera Noémi, 4. c osztály
J. J. Zmaj iskola, Szabadka**

Az én nyuszim

Nekem nyuszikám vannak. Ezt a fajtát, amit **N**én igazán kedvelek, oroszlánfejű nyúlak nevezik.

Az elsőt húsvétra kaptam. Egy hét után kimentünk a piacra élelmet venni neki. Séta közben egy aranyos fehérésszürkés fiúnyuszt láttunk meg. Rögtön meg is vettük, így lett a két nyútból öt. Az én kedvencemet Mocsoknak hívják. A nevét a mocskos szóból kapta, nagyon huncut, a szája körül mindig ételmaradék marad, és eleinte becézgettük, hogy kis mocskos, hát így maradt rajta ez a név. Kedveli a répát, az almát és a száraz kenyeret, főleg, ha kézből etetik. Sokszor kivisszük az udvarra, ahol nagyon szeret fúrni és veszekedni a többi nyuszival. Ha másik fiúnyuszi közelébe kerül, harccal végződik a találkozás. Amikor kitisztítjuk a ketrecét, hisztériás rohamot kap, és képes elájulni. Ez nem tréfa! Amíg nem ismertük

ezt a tulajdonságát, megijedtünk, hogy beteg. Nagyon szeretem, mert egy vicces nyuszi, aki szeret labdázni, fogócskázni, és szereti, ha szeretik.

A többi nyusziról sem feledkezem meg, naponta gondjukat viselem, és játszom velük.

**Kucsera Noémi, 4. c osztály
J. J. Zmaj iskola, Szabadka**

A kígyó

Akígyó vadállat. A kígyónak pikkelye van. Húsevő állat, de tojást is eszik. A fő tápláléka az egér. Egyben nyeli le az áldozatát. Minél nagyobb a préda, annál több ideig tart, hogy megemészsze. Szétnyitja az állkapcsát, és így tudja megenni a nagyobb áldozatokat. Vannak olyan kígyók, amelyek méreggel ölik meg a prédát, de olyanok is vannak, amelyek megfojtják őket. Ázsiában az emberek nagyon szeretik a kígyóhúst, ezért megölik őket, s a bőrből ruhákat készítenek.

Én nagyon szeretnék megismogatni egy kígyót.

**Darazsac Dániel, 4. c osztály
J. J. Zmaj iskola, Szabadka**

Tudtad-e?

A jegesmedve fekete orrát már messziről jól lehet látni, ám amikor a medve vadászik, ezt a mancsával eltakarja.

A ragadozók közül az óriáspandának a legerősebb az állkapcsa.

A rókáknak nemcsak az orrukon van „bajszuk”. A lábukon is található, amely a tájékozódásban segít nekik.

A koala sohasem iszik. A nedvességet az eukaliptusz leveleivel táplálkozva nyeri.

A zsiráfnek is csak 7 nyakcsigolyája van, mint az embernek.

A szurikáták kibírják az emberre veszélyes skorpió- és kígyómarásokat.

A sarki róka csak -70 fokon kezd fájni.

A Nílusi krokodilok nemét a hőmérséklet határozza meg. Harminc fok alatt csak nőstények születnek.

A polip távoli rokona a közönséges kerti csigának.

HOROG

Nílusi tilápia

Oreochromis niloticus (Linnaeus, 1758)

Ismeretőjegyek: Teste magas, oldalról erősen lapított. Feje és szemé aránylag nagy, csúcsba nyíló vagy félig felső állású szája ellenben kicsi. Szokatlanul hosszú hátúszójának az elejét 15–18 osztatlan sugár, a hátulsó, magasabb részét 11–15 osztott sugár merevíti. Anális úszójában 3 túske és 8–11 osztott sugár számolható. Hátrasímtva mindkét páratlan úszó megközelíti vagy eléri a farokúszó tövét. Hasúszói elöl, a mellúszók alatt, de valamivel hátrébb foglalnak helyet. Farokúszója beemelés nélkül, a széle egyenesen levágott vagy enyhén homorú. Rajta 7–12 keresztirányú, enyhén hullámos lefutású sötétebb sáv látható. Az oldalvonala a sügérfélékhez és díszsügérfélékhez hasonlóan a test felső részén húzódik, rajta 31–35 jól fejlett pikkely számolható. Testszíne a hátán sötétebb, az oldalain világosabb ezüstös szürke vagy olajzöld, amit sötétebb harántsávok díszítenek, a hasa piszkosfehér. Kopoltyúfedőjének a hátsó szélén olykor fekete folt látható. Uszonyai világosszürkék vagy füstös színűek. Maximális testhossza elérheti a 60 centimétert.

Elterjedés: Eredetileg Észak- és Közép-Afrika folyóinak vízrendszereiben honos, de Afrika számos kisebb-nagyobb tavába is betelepítették. Meghonosították az izraeli Yarkon folyóban és néhány más, trópusi területen is. Magyarországra 1958-tól több alkalommal is importálták. A halakból egyebek közt került a Fővárosi Állatkerthbe, a szarvasi Haltenyésztési Kutató Intézetbe és a makádi tógazdaságba. Az utóbbi időkből egyetlen fogási adata ismert.

Szivárványsügér

Herotilapia multispinosa (Günther, 1869)

Ismeretőjegyek: Magas hátú, oldalról erősen lapított testű hal. Feje aránylag nagy, meredeken emelkedő homloka a tarkótájon hirtelen megtörik. Csúcsba nyíló szája viszonylag kicsi, szeglete nem éri el a közepes méretű szem elejének vonalát. Hátúszója nagyon hosszú, közvetlenül a fej mögött kezdődik, s majdnem a farokúszóig húzódik. Elülső részét 17–19 osztatlan, magasabbra ívelő hátulsó részét 8–9 osztott sugár merevíti. Szokatlanul hosszú a farkalatti úszója is, melyben 10–11 osztatlan sugár mellett 6–8 osztott, az előtte lévőknél hosszabb úszósugár számolható. Hátrahajtván mindkét páratlan úszó túlér a lekerekített szélű farokúszó kezdetén. Jól fejlett hasúszói egészen elöl, a mellúszók alatt, azzal szinte egy vonalban erednek. Pikkelyei aránylag nagyok, számuk az oldalvonalon rendszerint 28 és 35 között változik. Alapszíne a sárgásbarnától a szürkésbarnán át a vörösbarnaig változó, melyet a hátán sötétebb árnyalatú foltok vagy harántsávok tarkítanak, de az akvaristák más színváltozatokat is kitenyésztettek. Az oldalán – a kopoltyúfedőtől a farokúszó tövéig – egy szabálytalan barnásfekete foltokból összeálló sáv húzódik. Szaporodás idején a halak színe egészen sötétre változhat. Kis növésű hal, maximális testhossza mintegy 10–12 cm.

Elterjedés: Eredeti hazája Közép-Amerikában van, ahol a trópusi tavakban, mangrovemocsarakban és az ezeket összekötő csatornáknak él. Magyarországra akváriumi halként hozták be, s nyilván akvaristák közreműködésével került ki a szabad természetbe, ahol az 1980-as évektől stabil, öfenntartó állomány alakult ki.

Halismeretünkben két olyan fajt mutatunk be, amelyek egyike sem honos tájainkon. Nemcsak hogy távoli vidékekről érkeztek ide, hanem őshazájuk is távol esik egymástól.

A nílusi tilápia Afrikából érkezett, a szivárványsügér pedig Közép-Amerikából. A tilápiát halgazdasági tartás végett, a szivárványsügért pedig akvarisztikai céllal hozták. Aztán az egyik példányai kimenekültek a halastóból, míg a másikat csintalankodó akvaristák engedték szabad vizekbe. Mindezt Magyarországon történt. De a halak nem ismernek országhatárokat, és az általuk járt utakon nincs útlevel-ellenőrzés. Tehát nálunk is könnyen megjelenhetnek.

Horgászörökben már folynak a találgatások, mikor fog e két hal egyike vagy másika – esetleg mindkettő – megjelenni ezeken a tájakon is. Vannak, akik feltételezik, hogy ez már meg is történt. Azt híresztelik, hogy vidékünkön már fogtak nílusi tilápiát.

Zavart keltő jövevények

Csakhogy a horgász, aki fogta, nem tudta mit fogott!

Azt mesélik, történt vagy két éve, hogy a Duna egyik mellékágában másfél kilós naphal került horogra. A naphal a hivatalos magyar neve annak a hálnak, amelyet vidékünkön a népnyelv zöldkárásznak, napkárásznak, tengeri kárásznak, cifra kárásznak... nevez. A felületen szemlélő, vagy megfelelő halismerettel nem rendelkező egyén akár össze is tévesztheti a tilápiát a naphallal. Tüzetesebb szemrevételezés esetén azonban bőven mutatkoznak a megkülönböztetésükhöz szükséges részletek.

A másfél kilós naphallal kapcsolatos szóbeszédet vizsgálva azonban nem is annyira a naphal és a tilápia közötti különbségeken a hangsúly, hanem a hal méretén.

A tilápia akár több mint félméteresre is megnőhet, és ekkora testhossz mellett

igenis lehet egy és kilós. A naphal azonban ennél sokkal kisebb. Az ugyancsak tengerentúlról, és ugyancsak akvarisztikai céllal Európába hozott hal nagyjai legfeljebb tenyeresek, és a legközelebbi rononai között sincs olyan faj, amely akkorára nő, mint a horgászok által emlegetett titokzatos másfél kilós. Tehát az a hal biztosan nem naphal volt. A kérdés csupán az, valóban létezett-e, vagy horgászok találták ki a történetet.

Május 26.

Fülöp, Evelin, Gyöngyvész és Aladár napja.

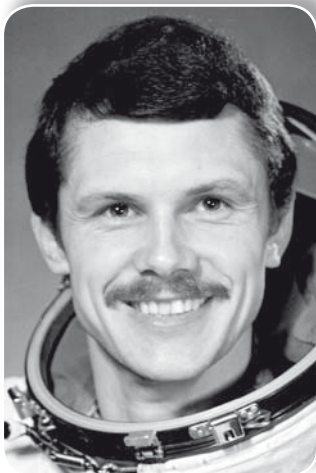
Fülöp: A görög Philipposz név rövidülésének a magyar alakváltozata. Jelentése: lökődvelő.

Evelin: A francia és az angol Éva név változata. Jelentése: élet, életet adó nő. Más magyarázat szerint a kelta-gael Eiblin név változata, jelentése: kellemes, kedves, tetszetős, jókedvű.

1966. V. 26. – 45 éve történt

Meghalt Tamási Áron Kossuth-díjas író, akadémikus. Legnagyobb írói sikerét az Ábel-trilógiájával aratta. Írásai főként a székegyfalvi világot, az erdélyi szegénység életét, a megélhetésért az urakkal és a természettel folytatott küzdelmeit, a székegyfalvi ügyességét és furfangos észjárását ábrázolta.

1980. V. 26. – 31 éve történt

Farkas Bertalan, az első magyar űrhajós megkezdte egyhetes útját a világűrbe a Szovjet-36 fedélzetén. Társa a tapasztalt szovjet asztronauta, Valerij Kubaszov volt.

Május 27.

Hella, Gyula és Paszkál napja.

Hella: A Heléna és a Helga német becézőjéből származik. A Heléna görög mitológiai eredetű név, Menelaosz spártai király feleségének a neve, aki miatt a trójai háború kirobbant. A név először szláv közvetítéssel, Jelena formában került hozzánk (így hívták például Vak Béla király szerb származású feleségét). Ez tehát valójában az Ilona névváltozata.

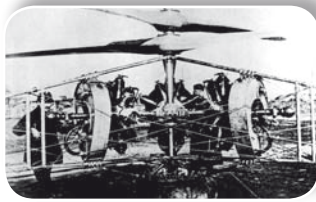
Paszkál: A héber eredetű latin Paschalis név rövidülése. Jelentése: húsvéti, a nevet a húsvétkor született gyermekek kapták.

1508. V. 27. – 503 éve történt

A horvátországi Zrinben megszületett Zrínyi Miklós horvát-dalmát és szlavón bán, a szigetvári hős. Helytállását dedunokájá, gróf Zrínyi Miklós énekelte meg Szigeti veszedelem című művében. 1566. VIII. 6-án II. Szulejmán török szultán 100 000 fős seregével megostromolta a 2500 emberrel védett Szigetvárat. A 600 főre csökkent várórség visszaszorult a belső várba, a száraz idő miatt a vár védelmét erősítő vizesárok és mocsarak kiszáradtak, a Győrnél táborozó császári hadsereg nem sietett a segítségükre. Végül Zrínyi Miklós a megmaradt 300

fős csapatával kitört a várból, és mindannyian hősi halált haltak az egyenlőtlen küzdelemben.

1963. V. 27. – 48 éve történt

Meghalt Kármán Tódor, a világ első helikopterének megalkotója.

Május 28.

Csanád, Emil, Ágoston, Vilmos, Vilma, Germán és Karád napja.

Csanád: Magyar eredetű név, az ismeretlen eredetű Csana név -d kicsinyítő képzős származéka.

Karád: Török, magyar eredetű név, a Kara név -d kicsinyítő képzős származéka. Jelentése: ismeretlen.

1937. V. 28. – 74 éve történt

Megnyitották a San Franciscó-i Golden Gate hidat a járműközlekedés számára (a gyalogosok már egy nappal előbb is használhatták). Az Amerikai Egyesült Államok második leghosszabb függőhídja, ami a Csendes-óceánt és a San Franciscó-i öblöt elválasztó szoroson íveli át. A hatsávos út mellett a hídon gyalogosan is lehet közlekedni. Hosszúsága 2737 méter. Hídepítésén itt alkalmazták a világon először biztonsági hálót – hídfőtől hídfőig –, ez 19 munkás életét mentette meg. A híd számtalan földrendést kiállt, köztük az 1989-es, megsemmisítő erejű, 7,1-es fokozatú rengést.

1987. V. 28. – 24 éve történt

Mathias Rust magánrepülőgéppel kijátszva a Szovjet légvédelmet a moszkvai Vörös téren landolt.

Május 29.

Magdolna, Mária, Jukundusz és Maxim napja.

Magdolna: A Héber eredetű Magdaléne magyar változata. Jelentése: magdalai, torony, bástya.

Jukundusz: Latin eredetű név. Jelentése: kellemes (ember).

2011. V. 29.

Nemzetközi gyermeknap – a világ több országában megtartott ünnep. 1950 óta május utolsó vasárnapján ünnepeljük a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség 1949. novemberi határozata alapján. Ezen a napon minden nagyobb településen játékos programokat, versenyeket, báb- és színelőadásokat rendeznek a gyermekek számára.

1953. V. 29. – 58 éve történt

Edmund Hillary és Tenzing Norgay serpa elsőként a világon felértek a Mount Everest csúcsára.

Május 30.

Zsanett, Janka, Johanna, Dezső, Félix, Vazul, Nándor és Ferdinánd napja.

Janka: Héber-görög-latin-magyar eredetű név, a Johanna változata, ami a János férfinév női párja. Jelentése: Jahve megkegyelmezett, Isten kegyelme, Isten kegyelmes.

Ferdinánd: Germán eredetű név. Jelentése: béke, merész.

1431. V. 30. – 580 éve történt

Rouenban eretnokség és bűbájosság vádjával máglyán megégették Jeanne d'Arc-ot, az Orleans-i Szűzet. Jeanne d'Arc (az Orleans-i Szűz) – látomásától vezetve – döntő fordulatot hozott a százéves háborúban Franciaország javára. Fegyvere nem volt, egy lobogóval indult harcra. Jeanne d'Arc 1430-ban a burgundi herceg fogságába esett, aki átadta őt a szövetséges angoloknak. Egyházi per alapján égették meg. 1456-tól – rehabilitálása óta – francia nemzeti hősként tisztelik.

1594. V. 30. – 417 éve történt

A május 19-én, Esztergom ostrománál szerzett sebeibe belehalt Balassi Bálint, a magyar reneszánsz költészet kiemelkedő alakja. Líráját a szerelem, a vitézi élet, Isten és ember viszonya ihlette. Szerelmes verseit a Júlia- és Coelia-ciklus tartalmazza.

Május 31.

Petronella, Angéla, Tilda, Matild és Mária napja.

Petronella: A Petronia kicsinyítő képzős, az alapnévnl ismertebb származéka. A Petronia a latin Petronius nemzetségnévből származó férfinévnek (magyarul: Petroniusz) a női párja. Ez az etruszk petro vagy a latin petra szóból való, ezek jelentése: edzett férfi, illetve kő.

Angéla: Görög, latin eredetű név. Jelentése: angyal, követ, hírnök.

1986. V. 31. – 25 éve emlékeznek meg róla

Dohánymentes világnap. Az ENSZ Egészségügyi Világszervezete (WHO) 1986-tól május 31-ét DOHÁNYMENTES VILÁGNAPPÁ nyilvánította, bízva abban, hogy a dohányzással kapcsolatos halál megelőzhető. Minden nyolcadik percben meghal valahol valaki a világban a dohány ártalmait miatt.

1916. V. 31. – 95 éve történt

Az első világháború legnagyobb tengeri csatájában (Jütlandi csata) több mint 250 hajó ütközött meg. Ez volt a negyedik tengeri csata, amiben modern, acélból épített csatahajók vettek részt. A csatát 1916. május 31-én és június 1-jén vívták meg az Északi-tengeren a dániai Jylland-félsziget közelében. A német Császári Haditengerészet egységei Reinhard Scheer, míg az angol Királyi Haditengerészet hajói John Jellicoe parancsnoksága alatt álltak. A csatában az angol túlerő ellenére a németek több hajót süllyesztettek el, így taktikai német győzelem született.

Június 1.

Tünde, Konrád, Torda, Angéla, Jusztin, Paulina, Hortenzia, Simeon és Fortunát napja.

Tünde: Vörösmarty Mihály alkotta a tündér szövből Csongor és Tünde című drámai költeményében.

Török: Török eredetű név. Jelentése: megállt, megmaradt.

1914. VI. 1. – 97 éve történt

Meghalt Feszty Árpád festőművész. Főleg vallási tárgyú és történelmi képeket festett. Népszerűségét elsősorban a Magyarok bejövetele (1896.) c. körképének köszönhetette, amely a II. világháború alatt nagyon megsérült, később restaurálták, és jelenleg is az Ópusztaszeri Történelmi Parkban látható.

1926. VI. 1. – 85 éve történt

Los Angelesben megszületett Marilyn Monroe (eredeti nevén: Norma Jeane Baker v. Mortenson) amerikai filmszínésznő. Több gyenge kis szerep után megkapta az Aszfaltzdzungel és a Mindent Éváért című filmek főszerepét, amelyekben nagy sikert aratott, az Éjszakai összecsapás című filmje pedig kasszasiker volt. A Szőkék előnyben, majd a Hogyan házasodik egy milliomos premierje után Hollywood sztárja lett. Futó kapcsolatba keveredett Yves Montand-nal, majd hírbé hozták Robert Kennedyvel, az elnök öccsével is. 1962. VIII. 5-én lakosztályában holtan találták, a hivatalos álláspont szerint gyógyszer-túladagolás okozta a halálát.

Lackfi János néhány verse

VERS A MADÁRSÁGRÓL

Fenn a madárlesen ülök
 És újmadárukl futtyögök
 Leplezni cseppet sem tudom
 Enyhe ember-akcentusom,
 Dalaimban többnyire van
 Valami tán madártalan,
 Amint némi madáros is,
 Csak remélem, hogy nem hamis.
 Madárkodás nem kenyerem,
 A madár virtust ismerem.
 Madár himnuszra ébredek,
 És madártejjel festeget,
 Fenyegető, nagy fényeket
 Madár tájra madár ecset.
 Madárvér hánszor ontatott
 Emitt a madár ugaron,
 Számkivetetten jár madár,
 Ott, ahol már madár se jár.
 A szembeszéllel szembeszáll,
 Sörét kaszál, fogy a madár.
 Bár erdeink határain
 Túl is madár szót hallani,
 De rajtunk madár átok ül,
 Nézzük egymást idegenül.
 Madár madárnak farkasa,
 Nem anyánk a madár haza.
 Ritka az is, hogy pár madár
 Zsivajgó rajba összeáll,
 Madár madárnál madarabb,
 Egymást cibálja mind a rab.
 Madárharapást csóruval,
 Míg nagyobb madár nem visz el.
 A madár nemzet óhaja
 Ósmadaraknak óhaza,
 Hív a haza, talpra, madár,
 Madár földön ki-ki megáll.
 Ki hígmadar, ki mélymadár,
 Amerre tárul a határ.
 Madár modor nem jellemez,
 Madár vagyok, nem jelmez ez,
 Idegen tollam veszthetem,
 Aki madár, nem tart velem.

KAPCSOLAT

Kedves ismerős invitálására, különösebb meggyőződés nélkül feljelentkeztem egy amerikai barátkozós honlapra, s hát egy-két kósza ismerősön kívül be is jelöl egy szép napon valami new yorki lány, banki alkalmazott, háj, írja, csinos vagy, és mi van, ha ezt írja még száznak, és mi van, ha csak nekem, mi van, ha tényleg csinos vagyok, s mi van, ha nem, zissen-e az éterben a kontakt, Pam vagy Vicky vagy Jean, aki szintén mondható csinosnak, a világ túlfelén iktatja az iratot,

de nem az enyémet,
 nem egy emberét,
 száz meg százakét,
 (és mi volna, ha csak az enyémet?)
 foganatosítja az utalást,
 de nem az én nevemre,
 nem egy emberére,
 hanem száz meg százakéa
 (és mi volna, ha csak az enyémetre?),
 én meg itt könyvelem léteemet,
 mindegy, a kontakt létrejött,
 bár bankot együtt nem rabolunk:
 bennünk két földrészt
 összeszikkra,
 tökéletesen
 hasztalan.

ÖRÖK

A Lázervin meghalt?
 Meg.
 Ő írta ezt a könyvet?
 Ő.
 Aki könyvet ír, az mind meghal?
 Meg.
 És aki könyvet olvas?
 Az is.
 És aki nem ír és nem olvas?
 Bizony az is.
 Akkor nem a könyvekben van a halasztás.
 Hát nem.
 Csinálsz nekem egy hosszúlépést?
 Az nem gyereknek való.
 Mért, mi van benne?
 Bor meg szóda.
 És aki megissza, hosszabbat tud lépni?
 Egy ideig igen.
 És aztán?
 Ha túl sokat iszik, egyáltalán nem tud lépni.
 És ha keveset?
 Akkor még ugrándozni is tud.
 A Lázervin szerette a hosszúlépést?
 Nem tudom, nyáron biztos, mert olyankor nagyon jól esik.
 Mégis télen lépte a leghosszabbat.
 Mégis.
 Most már nem lehet utolérni?
 Most már nem.

Akkor se, ha iszom hosszúlépést?
 Akkor se.
 Akkor inkább iszom rövidet.
 Az végképp nem gyereknek való.
 Mi való a gyereknek?
 Tea meg gyümölcslé.
 Akkor csinálj nekem gyümölcslépést.
 Az milyen?
 Gyümölcslé meg szóda.
 Jó, csinállok.
 Várj csak, én mégis szeretném egy kicsit utolérni a Lázervint.
 Most rögtön?
 Valamit meg kell beszélmem vele.
 Hát nem tudom...
 Tegyéél még valamit a gyümölcslépésemben,
 akkor sikerülni fog.
 És mit tegyek bele?
 Öröklét.

VÉLETLEN

csomizom a ruciba
 a habtestem
 tinibugyi gumija
 bemélyedten
 kukisali parival
 az étrendem
 szoli moci tekila
 az én trendem
 koviubi pörivel
 a kedvencem
 lekípali csokival
 jaj vétkeztem
 fusizik a fatim is
 a műhelyben
 vegyigyümi üviben
 a sparhelten
 depizik a szaniban
 a mutterchen
 dobi cigi dugiba
 a farzsebben
 könyi szivi nehari
 ha tévedtem
 lityi-lötyi pasival
 azt végleg nem
 vidikazi zacsiiban
 a víkendem
 csörizi a telimet
 a véletlen

Lackfi János

Lackfi János (Budapest, 1971. május 18. –) magyar költő, író, műfordító. Eredeti nevén Oláh János. Szülei, Mezey Katalin és Oláh János mindketten József Attila-díjas költők. Hogy apjával össze ne tévesszék, publikálása kezdetekor a Lackfi nevet vette fel.

Első publikációja 1987-ben jelent meg (ekkor a Táncsics Mihály Gimnázium diákja). Az ELTE BTK magyar-francia szakán szerzett diplomát 1996-ban, majd az ELTE-n a Magyar Irodalomtörténet Tanszéken doktorált. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Francia Tanszékének adjunktusa (1996-tól), a Kreatív Írás program egyik vezető oktatója Vörös István mellett. A Magyar Írószövetség és a JAK tagja, valamint a Magyar PEN Club titkára.

Öt gyermek apja (Simon 1992, Margit 1995, Dorottya 1997, Johanna 1999, Ágnes 2002). Kedvelt költői Kosztolányi Dezső és Weöres Sándor.

Részletesen itt: http://hu.wikipedia.org/wiki/Lackfi_J%C3%A1nos

Fáy András

(Kohány, 1786. május 30. – Pest, 1864. július 26.)

Előkelő, gazdag, református nemesi családból származott, nagybirtokos szülei 1791-ben Zemplén megyéből a Pest vármegyei Gombára költöztek. Iskoláit Sárospatakon kezdte, ahol 1793-tól 1799-ig tanult, majd a német nyelv alapos elsajátítása végett Pozsonyban folytatta. Ügyvédi vizsgát tett. 1810 és 1818 között Pest megye szolgabírója volt, majd visszavonult gombai birtokára. 1823-ban Pestre költözött, háza a fiatal írók fontos találkozóhelyévé vált. Rendszeres látogatója volt többek között unokatestvére Szemere Pál, valamint Kisfaludy Károly, Vitkovics Mihály és Vörösmarty Mihály, aki a híres Fóti dalát éppen Fáy szülőjében, egy szüreti multság alkalmával szavalta el.

Fáy 1807-től maga is írogatott. Első könyve a Bokréta (1807), ez a kis könyv dalokat, meséket, epigrammákat tartalmazott, Kazinczy buzdítására írta. Híres íróvá azonban mesegyűjteménye tette: Fáy András eredeti meséi és aforizmái (1820). Fő műve A Békely ház (1832) című családregénye. Szerkesztésmódja ugyan kissé nehézkes, és az oktató elmélkedés sokszor elnyomja a cselekményt, de egészséges szelleme, termékeny eszméi, valamint tősgyökeres magyar nyelvezete fontos helyre emelik a magyar irodalom történetében.

Nagyon lényegesek értekezései, röpiratai is. Kiemelkedik ezek közül a Jutalmazott felelet (a színészet ügyében, akadémiai pályamű 1834), a Kelet népe nyugaton (1841), a Nőnevelés (1842) című. A liberális politika lelkes híve volt, gondolkodása hatott Széchenyire. Tevékenyen részt vett az akadémiai életben is, már az első nagygyűlésen (1831. dec. 15.) tiszteletbeli tagnak választották, 1847-ben már mint helyettes elnök vett részt az ülésein. A reformországgyűléseken rendszeres fölszólaló volt, a nemzeti nyelv és színház ügyeivel foglalkozó bizottságnak is tagja volt. A Kisfaludy Társaság szintén már megalakulásakor, 1837-ben igazgatójának választotta. 1834–35-ben Döbrentei Gáborral együtt a budai színház igazgatója, majd az akadémia játékszíni bizottságának tagja. Részt vett a Végegyet alapításában, a Nemzeti Kör

Fáy András – Mayer György felvétele, 1860–1864 között, MNM

munkájában, sürgette a nevelőnőképző intézet felállítását. Munkásságának nevezetes köre volt a Pesten felállítandó protestáns főiskola és a két protestáns felekezet egyesítése érdekében kifejtett tevékenysége. Legnevezetesebb alkotása azonban a Pesti Hazai Első Takarékpénztár, melynek eszméjét nemcsak a kishitűek, de még maga Széchenyi is kételkedéssel fogadta. Fáy azonban – miután Pest vármegye 1839. március 19-i gyűlésén megtette a fölállításra vonatkozó indítványt – minden energiájával és rábeszélő képességével hozzájárult terve megvalósításához. Az intézet 1840. január 11-én kezdte meg működését. Fáy az alakuláskor

segédigazgatóvá választották, mely tisztséget 1848-ig megtartotta. Az intézet pár év alatt nem remélt módon fölvirágzott (hét év alatt 32 fiókkal bővült).

A szabadságharc idején visszavonult gombai birtokára: Széchenyihez hasonlóan egyszerre idegenkedett a forradalomtól és a forradalom ellenségeitől. 1849 után életét főleg az irodalomnak és családjának szentelte. Pestre visszatérve az íróársadalom nagy szeretettel ünnepelte meg 50 éves írói jubileumát. Szemere Pál tréfásan, de találóan a „nemzet mindenesének” nevezte. „Használni! vala éltem minden törekvése, jelszava.”

Ajkay Alinka

RÜGYFAKADÁS

Száz út vár ránk...

Már számtalanszor álltam nehéz döntés előtt. Eddigi meggyőződésem, hogy mindig jól választottam, de ha ezúttal hibázom, az egész életemet elrontatom.

Bizonyára sokan olvastak már ehhez hasonló gondolatokat. Ez csak a szokásos pályaválasztás előtti dilemma. Családtagjaim már megunták, hogy folyton erről beszélek, de ez nekem nagyon fontos. A minap elmentünk Szabadkára, ahol megtekintettük a középiskolák kiállítását. Ez csak összezavart, mintsem segített. Egyik iskola sem győzött meg. Semmi sem érdekel. Nincs olyan tantárgy, amiért rajonganék, ez sokszor elsomorít, de túléltem. Úgy döntöttem, hogy egy olyan iskolát választok, amit a legtöbben elkerülnek. A gimnáziumot. Amikor a szüleimnek elmondtam a nagy hírt, teljesen ledöbbsentek. A pillanatnyi sokk után elkezdtek győzködni, hogy bármely másik iskola jobb. Én nem tágitottam. Azt hittem sikerült elérnem a célokat. Kezdenek megbarátkozni a gondolattal. Így már semmi sem választhat el a gimnáziumtól. Hogy miért ezt választottam? Nem tudom. Egyszerűen csak szeretnék olyan dolgokat tenni, ami nem megszokott. Ez azért van, mert eddig szépen, csöndben meghúzódtam a háttérben, és onnan figyeltem az eseményeket. De most, hogy végre itt hagyom az általános iskolát, én is szerepelhetek.

Remélem, jól fogok dönteni, és soha sem bánom meg, hogy minden észérvel felrúgva a saját életem életem.

Lóth Bagi Renáta, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Múlnak a gyermekévek

Amikor a gyerek betölti az ötödik életévét, a szülei beiratják az óvodába. Ám, nekem szerencsém volt. Én már négyévesen élvezhettem az óvodában eltöltött perceket.

Az első óvó nénim, Ladócki Kató igen aranyos, kedves és segítőkész volt. Szerettem a csoportjába járni, még ha csak vendégovis voltam is.

Utána átkerültem Kovács Éva óvó nénihez, ahol megismerkedtem a csoporttársaimmal, és azokkal a gyerekekkel, akikkel nyolc éven át egy osztályba jártam az iskolába. Lassan teltek-múltak az évek, elérkezett az első osztály. Iskolás lettem. Boldogsággal töltött el a tudat, hogy már egy kicsivel „nagyobb” vagyok, és hogy lesz egy kedves tanító nénim, aki majd megtanítja nekem a matematikát, a természetismereteket és a magyart. Valójában így is lett. A tanító nénim, Berényi Katalin kedves, jószívű pedagógus. Sokat segített mindenben. Ami azt illeti, nagyon jó alapot adott nekünk, mert felsőben a cések, vagyis mi lettünk a legjobbak. Osztályunk érte el a legjobb eredményeket. Ahogy vége lett a negyedik osztálynak, elkezdődött a felsős élet. Hirtelen ötödikes lettem. Tudtam, hogy onnan már nincs visszaút. Az idő pedig csak úgy elrepült. Éreztem az idő múlását, és azt is, hogy mind jobban elhagy a gyerekes viselkedés és változom. A tanulás terén szintén egyre fejlettebbnek és okosabbnak éreztem magam.

Osztályfőnökömre, Dér Magdolnára mindig számíthattam. Neki nagyon sok mindent köszönhetek. Mikor ötödikes és hatodikos voltam, a biológia volt a kedvenc tantárgyam. Abból tudtam a legjobban teljesíteni, és csak úgy hullottak a csillagos ötösök az ellenőrzőkre.

Ám, ahogy nőttem, belecsöppentem egy-két korszakba. Hol jó kedvem van, hol pedig rossz. Van, hogy senkit nem akarok látni, és nem is akarok senkivel beszélni. Talán itt, a viselkedésünk változásain keresztül mutatkozik meg a legjobban, hogy a gyerek mennyit változik az évek múlásával. Amikor hetedik lettem, a szüleim elváltak. Nagy csapás volt ez az életemben, és kihatott a tanulmányi eredményeimre is. Ebben az időszakban már nem annyira érdekelt sem a biológia, sem a többi tantárgy, kivéve a magyart. Akkor bontakozott ki az íráskészségem. Mindennap írtam verseket és fogalmazásokat, amiket persze továbbítottam a magyartanáróknak. Az újságokban egyre-másra jelentek meg az írásaim, és ez a sikerélmény tett boldoggá.

Most pedig már nyolcadikos vagyok. Még alig van hátra az iskolából három hét. Tanulnom még kell, mivel szeretnék színkitűnő tanuló lenni. Remélem, sikerülni fog, és sokan lesznek rám büszkék.

A jövőbeli tanulmányaimat az egészségügyi középiskola általános nővéri szakán fogom majd folytatni. Utána pedig megcélózom az orvosi egyetemem. De előtt meg hosszú négy év tanulás áll előttem, és még az érettségi is. Bízom magamban, és hiszem, hogy amit elterveztem, sikerülni fog.

A Hunyadi János Általános Iskolában eltöltött éveimre nagyon büszke vagyok, és soha nem fogom elfelejteni ezt az iskolát, és az itt kötött örök barát-ságaimat.

Kollár Kati, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Egy szép napom

Mint minden reggel, ma is arra ébredtem, hogy már nem alszom. Pedig éjszaka csodálatos álmom volt, de ez egy másik történet...

Mikor felhúztam a redőnyt, és kinyitottam az ablakom, a napot pillantottam meg. Boldogság töltötte el a szívemet, és úgy gondoltam, azért sütött ki, hogy leolvassa az emberek arcáról a szomorúságot. A délutánt nagyon vártam, mert megbeszéltem Kittivel, hogy együtt töltjük el, és tapasztalatból tudom, hogy vele mindig jól lehet szórakozni. A találkát a Metro előtt beszéltem meg. Én, szokásomhoz híven, megint elkéstem, de nem olyan nagyon. Először tettünk egy sétát a központban, figyelve, hogy mi változott tegnap óta városunkban. Az volt a véleményünk, hogy a napos időn kívül minden a régi. Ennek öröme elhatároztuk, hogy fagyizunk.

– Te hány kuglit veszel? – kérdezte Kitti.

– Nekem három bőven elég! – feleltem vidáman.

Fagyalattal a kezünkben vettük nyakunkba a várost. A Tisza felé indultunk. Jólesett az enyhe szellő, s a fák árnyéka. A lombokon a nap sugarai játszadoztak, néha-néha megcsillantak arcomon. A parkban megrohmozottuk az első hintát, amit megláttunk. Hinta, palinta... Énekeltem, amíg meg nem pillantottam egy csapat galambot, és elhatároztam, hogy tubicát akarok fogni. Szólongatni kezdték őket, valahogy így:

– Pípipí, pípipí... – és lassan közelítettem feléjük. Kitti már majd leesett a hintáról a nevetéstől, mert viccesnek talált. Meg is kérdezte, hogy anyukám nem rakott-e valami furcsát az ebédembe.

– Nem – válaszoltam röviden, tömören, kissé sértődötten, amiért nevetett, és a galambvadászat sem járt sikerrel. De igazából nagyon boldog voltam. Következő állomásként a Tisza-partot tűztük ki. Mikor leértünk, jó érzés volt nézni a hullámzó vizet, miközben a szél belekapott a hajamba. Néztük egy darabig a folyót, majd sétálni kezdtünk a part mentén. Egyszer csak észrevettünk egy tákolmányt, valami mólóféleséget.

– Kipróbálsz? Fel mersz menni rá? – kérdezte a barátnóm.

– Miért pont én?

– Mert neked van nagyobb összegű biztosításod – válaszolta viccelődve. Ezután komoly arcot vágva, de magamban mosolyogva ráléptem a falécre.

– Látod, Kitti, megtart! – kiabáltam, ugrálni kezdtem, és... belecsúsztam a vízbe. Szerencsére csak a tornacipőm ázott el. Óriási kacagás tört ki, s a nagy derülésben majdnem visszaestem. De csak majdnem... A sok gyaloglás után a város felé vettük az irányt. Korgó gyomrunk a faházba vezetett, ahol rendeltünk egy gigantikus méretű kukoricás pizzát. Mellé kólát ittunk. Mikor megtelt a pocakunk, elmentünk a barátnómhoz. Aznap este náluk aludtam. A sok járkálástól már kicsit elfáradtunk. Kitti betett egy DVD-t, amit az ágyra heveredve néztünk meg. Tusolás és fogmosás után arról beszélgettünk, hogy milyen jól telt ez a nap, többször kellene együtt közös programot csinálni. Lassan nyugovóra térünk.

Lecsukódtak a pilláim, elaludtam, és álmodtam. Az álmom azóta gyakran ugyanaz: egy ilyen csodálatos, boldog nap.

Kovács Írisz, 8. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Pályaválasztás előtti gondolatok

A pályaválasztás az egyik legfontosabb döntés a gyerek számára, mivel ez határozza meg a jövője alapját.

A középiskola kiválasztása nem volt oly nagy probléma, mivel a „reál” tantárgyak az erősségeim. Egyértelmű, hogy a zentai tehetséggondozó gimnáziumba megyek. Ám, hogy azután mi lesz, azt még nem tudom. Úgy tervezem, hogy felkeresek majd egy természet tudományi egyetemem. Céljaim eléréséhez doktorálás is szükséges lesz.

Számomra szimpatikus munka az informatikus. Ehhez nem kell nagy végzettség, és nem is annyira kifizetődő. Sokan tanácsolták a fizikatanár lehetőséget. Ebben bizonytalan vagyok. Nem tudom kedvelném-e a tanítást. Édesanyám a biokémikus hivatást ajánlja, de a biológia nem az erősségem. Hosszadalmas töprengés után belegondoltam, hogy talán atomfizikusnak vagyok a legalkalmasabb, csak hogy ahhoz rengeteget kell tanulni. Napokig gondolkodtam, és még ma sem döntöttem el, milyen munka felel meg nekem. Tovább fogok rágódni ezen, mert tudom, hogy fontos minél előbb dönteni.

Valószínűleg a jövő meghozza a választ, talán jön egy olyan elképzelés, ami különbözik az összes gondolatomtól. Most egyelőre kitartóan kell tanulnom, hogy meglegyenek a feltételeim a továbbtanuláshoz.

Téglás Ervin, 8. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

RÜGYFAKADÁS

Egy felelés krónikája

Én nem szoktam megfélekedni az ellenőrzőkről és felelésekről.

Kb. hatodik osztályos lehettem, mikor egy hétfői napon szerbből az első dolgozatot írtuk. Emlékszem, előző héten nagyon sok ellenőrző, nagydoga és felelés volt. Ezek jól sikerültek. Meg voltam magammal elégedve. Aztán a tanító bácsi bejelentette, hogy tanuljunk, mert nemsokára megérkezik a „váruva várt” nap. Pénteken már nagyon fáradt voltam, és délután még citerapróbára is kellett mennem. Mikor hazaértem, elterveztem, hogy másnap délután pihenés gyanánt elmegyek a barátnőmhöz, délelőtt pedig tanulok, mert vasárnap délutánra vendégeket vártunk. Másnap reggeli után neki is fogtam a leckének, de hogy, hogy nem a szerb valamilyen módon elmaradt.

Hétfőn reggel nagy álmosan beérek a suliba, és látom, hogy mindenki eszeveszetten tanul, írja a puskát, ágyút, amit ér. Ez nem lehet igaz! Ekkor átvillant az agyamon a szerbdoga. Siettem az asztalomhoz, hogy legalább egyszer átnézzem, de nem sok minden ragadt rám. Második óra szerb. Én is megpróbálkoztam a puskával, persze nem sok sikerrel. Bejött a tanár, leültünk, elkezdtük írni a dolgozatot. Mikor elő akartam venni a puskám, a tanító bácsi, mint egy sas, körözött a fejem fölött, és nem volt merszem csalni.

– Á... úgy is mindig azt mondja, hogy legalább csak öt mondatot a saját szavainkkal.

Ez a kérése most beteljesedett... Öt mondatot írtam szótár nélkül, ami telis-tele volt hibával. A jegyet inkább nem áruolom el, mert nem szeretném elrontani a nem létező hírnevem. Azóta megfogadtam, hogy a puskára többet nem fogadok.

Minden évben veszek egy füzetet, amibe beleírom az ellenőrzőket, feleléseket és nagydogákat. A szerbet pedig nagy nyomtatott betűvel, hogy ilyesmi többet elő ne forduljon.

Rácz Ivett, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

Szerelem...

*Szerelmes letter tokáig,
ez maradjon így sokáig.
A fiúnak neve titok,
ezért neki verset írok.
Szeretek egy barna fiút,
de nem veszi észre.
Talán nem is sejtí,
hogy fáj a szívem érte.
Mert, ha észrevénné végtelen szerelmem,
nem kínozna engem agyon,
s megmondaná, hogy szeret nagyon.*

Papilion Csilla, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Én, a pásztor

Pásztor lennék. Örömmel mesélek nektek a munkámról.

Reggel 5-kor kelek, hogy lássam a természet ébredését. Kivezetem a birkáimat a legelőre. Ti még ilyenkor a szemeteket nyitogatjátok, de én már egyáltalán nem vagyok álmos. Amíg ti ébredetek, meg öltözködtök, én már nagyban falatozom. Sonkát, szalonnát eszem kenyérral, és friss vizet iszom rá. Furulyázással, énekléssel, fafaragással vagy éppen szunyókálással ütöm el az időt délig. Hűsleges kutyám, Buksi addig ügyis éberem őrzi a nyáját helyettem. Imádom hallgatni a madarak énekét is. Az nagyon megnyugtató. De ha már itt tartunk, nagyon szeretek minden állatot. Otthon nagy gazdaságot vezetek – vagyis vezet a családom.

Amikor az állataim eleget legeltek, összeterelem őket, és fűtörészre hajtom a nyáját haza. Mire hazaérek, a feleségem is elkészíti a vacsorát. Többnyire laktató, igazi magyaros ételeket főz. Mi aztán nem tartunk soványító kúrát! Három gyermekem van. Néha ők is velem tartanak a legelőre, vagy este segítenek behajtani a juhokat a karámba. De egyikük sem akarja folytatni az apja foglalkozását.

A vacsorával még nincs vége a napomnak. A feleségem megfeji az állatokat, én pedig feldolgozom a tejet: vaját köpülök, vagy túrót, sajtot készítek. Gyakran eljön a birkanyírás ideje is. Ilyenkor hozom az ollót, és kezdődik a birkák „levetkőztetése”. Jó áron adok túl a gyapjún. Ha minden munkával elkészülök, felnézek az égre, és gyönyörködöm a csillagokban. Azon töröm a fejem, hogy van-e élet más bolygón is. Vagy hogy ott is ismerik-e a pásztor mesterséget.

De aztán eszembe jut, hogy holnap is nap lesz. Aludni is kellene egy kicsit. Bezuhanok az ágyba, de reményteljesen várom a hajnalat.

(Éjszaka aztán sokszor álmodom azt, hogy teljesen más valaki vagyok, aki nek a neve Simon Nóri, és alig van némi fogalma a pásztorokodásról.)

Simon Nóra, 8. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Zűrös hétfégi programom

Korán reggel a mobiltelefonom keltett éles, sipító hangokkal. Erre hirtelen felpattantam, és vérben forgó szemmel néztem körül: ki meri zavarni legmélyebb s legszebb álmaimat. Kis idő múlva döbbsentem rá, hogy ez a telefonom.

Elvégeztem a reggeli teendőimet, majd a konyhába mentem reggelizni. Ide kisvártatva megérkezett anyu. Elbeszélgettünk vele a napi programomról, ami ez volt: reggel matekverseny, dél körül nőnap buli, amit én szervezek, este pedig pókermeccs. Kis idő múlva rápillantottam az órára. Láttam, hogy a matekverseny pár perc múlva kezdődik. Szerencsére épp időben érttem oda. Amikor kiosztották a teszteket, akkor döbbsentem rá, hogy nem készültem a megmérettetésre. Így hát egy órányi tesztírás után átadtam a tesztlapot, amin alig volt valami. Már késésben voltam a cserkészek nőnap zsűrijáról. Elindultam. Az első kanyar után rögtön egy hóbuckába zuhantam, a kerékpárom pedig az árokban hevert. Nagy nehezen sikerült kivonszolni az árokból. Így megint úton voltam. Végre megérkeztem a cserkészek otthonába, ahol a vezetőm már izgatottan várt az anyagokkal, amiből az ajándékokat készíthetjük. Elhatároztuk, hogy szívószál virágokat készítünk. Ehhez viszont szükség van szívószálra és ragasztóra. Gyorsan kocsiába pattantunk, és a helyi bevásárlóközpontba vittük az irányt. Mivel itt nagy volt a tömeg, ezért egy kisebb közértbe kellett mennünk. Szerencsére itt mindent megtaláltunk. Így visszamehettünk virágokat gyártani. Míg a többiek dolgoztak, addig én a programot terveztem. Nagy nehezen az is készen lett. Ezután mehettem ebédelni. Egy óram volt, hogy ebédeljek és visszaérjek. Hazaértem. Felkaptam egy pizzaszületet, és máris visszafelé indultam. Mivel a pizza, a kerékpár meg a jeges út nem jó párosítás, ezért persze hogy „levágódtam” a járgányról. Ezzel az ebédem is elúszott, sőt még a kezem is fáj. Így érkeztem a cserkészotthonba, ahol már mindenki rám várt. Gyorsan „lezavartam” a programot, ami nagy sikert aratott. Már csak a pókermeccs maradt hátra. Mire hazaértem, láttam, hogy fél órát pihenhetek. Leültem, de máris betoppant az első vendég, majd követte őt a többi is. A buli jól haladt. Csak egy-két „baleset” történt. Egyszer csak anyukám szólt, hogy a szomszédék nálunk alszanak. „Jobb már nem is lehet” – gondoltam. A barátainak haza kellett menniük, tehát foglalkozhattam a szomszéd fiúkkal. Megmutattam nekik a zuhany használatát, majd magukra hagytam őket. Amint végeztem, késő este lett. Ágyba dőltem, és már aludtam is.

Másnap nem tudtam felkelteni, mert „kómában” voltam. Csak ebédre ébredtem fel. Megfogadtam, hogy többé nem hagyom az egész hétfégi programom szombatra.

Nagy Krisztián, 8. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Amikor a nagymamám iskolába járt

Az egyik szombat este, amikor a nagyszüleimnél aludtam, elalvás előtt sokat beszélgettünk a múltról, és az iskola is sorra került.

A nagymamám 1958-tól hatodikos koráig járt a tanyasi iskolába Jezerón. Huszonheten voltak az osztályban, többségük lány. Alsóban Csorba Mária volt a tanító nénijük, akit nagyon szerettek.

– A tornaórát kedveltük – emlékezett a nagy. – Nyáron, amikor jó idő volt, a lányok kint az udvaron kézilabdáztak, a fiúk pedig rúgták a bőrt, de ha rossz idő volt, akkor bent a tanteremben sakkoztak.

– A történelemóra, no az volt az én kedvenc tantárgyam! – mosolyodott el a nagy. – Legfőképpen azt az anyagot szerettem, amikor Kolumbuszról tanultunk. Amikor átvettük a leckét, és arra került a sor, hogy feleljünk, az volt az első kérdés, hogy mikor fedezte fel Kolumbusz Amerikát. A tanár megkérdezte az egyik diákot, de az nem tudta, s így ment ez az ötödik diákiig. Ekkor a tanár úr elővette a vonalzót, és azt mondta, hogy aki nem tudja, annak rácsap a kezére. Elkezdte előlőrlől, mindenki kapott egy packát a harmadik padosorig, ahol a mamám ült. Feltette a tanár neki is a kérdést, a nagy pedig rávágta a jó választ: 1492. Mindenki csak ámuld, még a tanár is, hiszen a mamám nem volt jó tanuló. Sosem kapott ötöst. A szünetben panaszkodtak a pórul jártak, mennyire fáj a packa... Ezt a mamám nem tudta elképzelni, ezért otthon elővette a favonalzóját, és ráshintott az ujj-hegyére. Az uszonnát az iskolában az osztály cipótartójára tették. A pléltálcák hamar üresek lettek, mindössze morzsák maradtak, és a gyerekek mentek szünetre.

A jezerói iskola megszűnt, amikor a nagymamám hatodikos volt, ezért átiratkozott a Petőfi Sándor Elemi Iskolába. Ez a kétemeletes új iskola jobban tetszett a gyerekeknek, mint a régi, amelyik csak öt tanteremből állt. Az udvar is nagyobb volt, mint az előző iskolában, és volt veteményeskertjük. Ellátogattak egy Soko Banja-i faluba a levelező társaikhoz, akikkel már egy éve tartották a kapcsolatot. Ezt az utazást, ami két napig tartott, a tanítójuk szervezte, hogy még jobban megismerkedjenek. A mamám egy szerb lánynál szállt meg, jól megértették egymást, mivel a mamám jól beszélt szerbül. A kirándulás után újra visszatértek a régi kerékvágásba: fapadok, tábla... és fáradtolajjal leken padló.

A nagymamámék voltak az első ballagó tagozat, egyforma volt a ballagási ruhájuk. Az első tabló is az övék volt, és én büszkén nézem a mosolygó arcokat, hogyha megállok a tablójuk előtt.

Fehér Nikolette, 6. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

RÜGYFAKADÁS

Virágoskert

A tavasz első hírnöke,
a hóvirág megjelenik a kertekben.
Gyenge a szára,
hófehér a virága.

Apró levelei,
a tél kergetői.
Pajkosan játszik vele a szél,
és mérgesen menekül a tél.

Előbújnak a többi virágok,
és szebbé teszik a világot.
Virágillat száll a szélllel,
kapcsolódik hozzá madárénekek.

Azt üzeni a világ,
a tavasz megjött már.

Nagy Enikő, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Rossz fát tettem a tűzre

Egy nyári napon történt. Apukám nem volt itthon, én meg nagyon pörgős voltam. Valamit kellett csinálnom! Kitaláltam: autózni fogok!

Már tudtam, hogyan kell az autót elindítani, beleültem, és usgyi! Lent voltam vele a kertben egy pár perc alatt. A kert végéig mentem csak, nehogy a kövesúton rendőrökkel találkozzam. Oda-vissza mentem vagy tízszer, néha lassabban, mert a kert nem mondható éppen sima útnak. Ahogy jöttem felfelé, láttam, hogy az udvarban már vár anyukám. Na, most vége a murinak!

– Csak még egyszer! – kiáltottam neki.

Nem tudom, mit felelt rá, de én mentem tovább a köröket. Két kör után, odaállt elé. Meg kellett állnom. Sajnáltam nagyon, mert olyan jókat ugráltam az autóval. Félreálltam vele. Nemsokára megjött apukám. Azonnal meglátta, hogy nem a helyén van a kocsi, és a hátsó kerék kifakadt. Anyámra kiabált, hogy biztos ő volt vele valahol, és valami lyukba hajtott bele. Én csak lapítottam, és besiettem a házba. Ott már nem hallottam, meddig haragudott még apukám.

Én voltam a hibás, ezt tudtam. De olyan jó volt kocsikázni! Anyukám nem árulta el neki, ő mindenben a szövetségesem volt. A háta mögött mindig el tudtam bújni.

Serbán Sándor, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsérnye

Tompaszög vagy hegyesszög?

Füzetem fölött görnyedek,
házit kellene csinálnom, de töprengek!
Körző vagy vonalzó?
Vajon melyik volna jó?
A feladatom tompaszög,
de nekem jobban tetszik a hegyesszög!
A szomszédos szög közbeszól:
legjobb az egyenesszög!
Hallgatódzik a csúcpszög is,
azt gondolta, hogy ő menő is!
Konvex vagy konkáv?
A csuda tudja most már!
A füzetem sarkán derékszög,
kihúzza magát, aztán belémköt:
Meddig csinálod a matekot,
nem látod, hogy vár a haverod?
Akkor hagyom a matekot,
s üdvözölöm a haverom!

Német Alen, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Kedves Pajtások, kedves Nyolcadikosok!

Május vége azt jelenti, hogy egy nemzedék távozik az általános iskolából és a Rügyfakadásból is.

Azt mondják, a búcsúzkodás elszomorít. De ez a Rügyfakadásra nem vonatkozik, hisz kitörölhetetlenül őrzi kamaszkorotok legszebb emlékeit: élményeiteket, gondolataitokat, érzéseiteket, és bizonyítja, hogy tanítóitok, tanáraitok munkája nem volt hiábavaló. Olyan szókinccsel, kifejezőkészséggel, nyelvhelyességi és helyesírási tudással kerültek ki az általános iskolából, amire építhettek a további tanulás során. Őrizzétek meg e képességeiteket, és fejlesszétek tovább szépirodalmi művek olvasásával. Őrizzétek meg azt a derűt, szellemességet, játékos kedvet, amely nektek köszönhetően a Rügyfakadás oldalait beragyogta! S ha így lesz, remélem, találkozunk még a nevetekkel a Képes Ifjúság oldalain is. Sok szerencsét, Nyolcadikosok!

Ismét **Csantavérről** érkezett vastag boríték. Az írásokat és rajzokat a következőknek köszönöm: Ander Patrícia, Bíró Bence, Faluközi Flórián, Fejes Anikó, Horák Emese, István Dárió, Kecsenovics Kitti, Kollár Kati, Kovács Tamás, Kukli Zsófi, Nagy Dávid, Nagy Enikő, Oláh Brigitta, Patócs Endre, Pesti Valentina, Szirák Teodóra, Tóth Bagi Renáta, Tóth Viktor, Vituska Emese, Vituska Olivér, Zabos Réka, Zabos Richárd és Zélyty Alekszandra; Rajzot küldött: Horák Emese, Horvát Krisztián, Kistüskei Diana, Kovács Noel, Nagy Gergely (2 rajz) és Vörös Bence.

Üdvözlettel:

Tomán Mária

Néha jó lenne láthatatlanná válni

Néha jó lenne láthatatlanná válni,
Néha jó lenne falakon át járni,
A szellemekkel találkozni,
És velük jól összeharagudni.

Néha jó lenne láthatatlanná válni,
A süvöltő szelekkel együtt szállni,
A magasba járni s a felhőkkel találkozni,
A bárányfelhőkkel játszadogni.

Januskó Szuzanna, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Ál hírek

A két lábon járó zebra

Korán reggel hét óra körül a palicsi állatkertben a zebrák két lábra állva pillangókat kergettek, abból a célból, hogy majd megegyék őket. Később a zsiráfok is csatlakoztak hozzájuk.

Rédler Nikolett, 8. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Reggeli hírek

Megnyíltak a legmodernebb áruházak New Yorkban. Tegnapelőtt adta át őket a polgármester a város lakóinak. Csak egy probléma van velük: a levegőben lebegnek, így a vevők nem tudnak feljutni, hogy vásároljanak. A tervezők szerint azért jó ez a megoldás, mert így az áruház helyét is megspórolják. A feljutást majd később oldják meg.

Sótanyi Gellért, 8. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

A hír, amiről mindenki beszél

Az általános iskola végeztével a gyerekeknek nem kötelező folytatni a tanulmányaikat. Enélkül is végezhetik az általuk kiválasztott szakmát. A nyolcadik osztály utolsó napján a tanulók egy kérdőívet kapnak, amelynek kitöltése után a szakemberek megállapítják, hogy a diák valóban alkalmas-e a munka végzésére. A mai naptól a diákok tanulmányi éveinek száma nyolc. Azok, akik mindezek ellenére tovább szeretnének tanulni, egyetemre iratkoznak.

Jaramazović Martin, 8. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Arajzregényekben, a mozivásznon mindig vadásznak valakire/valakikre, mindig üldözik a bűnt elkövetőt, de gyakran az ártatlanul meggyanúsítottat is, az áldozatot. A séma jól működött, működik ma is. Leggyakrabban a börtönből szökött fejencc után folyik a nyomozás, a hosszú hajszja, az üldözés – éjjel és nappal, helikopterrel, gépkocsikkal, néha még harcokocsival is. Legutóbb Antal Nimród, a Hollywoodban dolgozó magyar származású rendező és a mexikói Robert Rodriguez jóvoltából újabb nagyszabású vadászatot láttunk a mozikban (Ragadozó), a Predator-sorozat újabb epizódját. A nagy visszatérés öröme a magazinok szerkesztői megcélozták a témába vágó kedvenceiket és összeállították a legendás hajszák, kultikus üldözések toplistáját, amellyel egyet is érthetünk, meg nem is érthetünk egyet. Végeredményben társasjátékról van szó. De az összeállítók nem sokat tévedtek.

Íme a toplista.

Cápa (1975)

Nem vitás: már az első képsoroktól égnek állt a hajunk. Steven Spielberg mozijában a helyi rendőrőrnök megtudja, hogy a strand közelében emberevő cápa rántja a mélybe a fürdőzőket. Egy tengerbiológussal és egy sokat tapasztalt tengerésszel az oldalán egy parányi hajóval szeretné elpusztítani a fenevadat. A filmhez folytatások következtek – szép számban, ám csak az első epizód érte el a kívánt hatást. Brrr! Csudára jó móka a Cápa-film.

Ragadozó (1987)

Vadászok (és akikre vadásznak)

John McTiernan rendező Arnold Schwarzeneggert a társaival a dél-amerikai dzsungel sűrűjébe küldi. Az ósvadonban portyázó predatorot kellene gatyába rázni, de az egyre-másra szedi le a kommandósokat. Svarci bruder végül most is diadalmaskodik. (Az újabb epizód sikertelen volt.)

King Kong (1933)

Valamikor nagyon régen a mese első eresztése hatalmas durranás volt a mozikban. Arról szól, hogy egy expedíció tagjai élve befognak az őserdőben egy óriásgorillát. Hajón elszállítják New Yorkba, ahol King Kong újra tombolni kezd, felmászik egy felhőkarcoló tetejére, ám végül repülőekkel levadászzák onnan. Ebből a sztoriból is több változatot láttunk.

Moby Dick (2006)

A megszállott Ahab kapitány (Gregory Peck alakította a sztori első változatában a bálnára vadászó tengerészt) életében egy cél létezik csak: bármi áron felkutatni és elpusztítani az életét korábban megnyomorító nagy fehér bálnát. Nagy hajszja a nyílt tengeren: tragikus véggel, mert a kapitány az utolsó nagy leszámolás után a tenger hullámai között leli halálát.

Terminator – A halálosztó (1984)

James Cameron rendező bemutatja nekünk ebben a filmben a jövőből érkező gépet, amelynek egyetlen feladata az lett volna, hogy még időben az örök vadászmezőkre küldje a későbbi ellenállás vezetőjének anyját. Sokakat eltesz láb alól, de a mama megússza. A többi folytatás is megtérítette a stúdióknak a befektetett dollárokat.

„Futottak” még:

- Apocalpto (Mel Gibson, 2006)
- Ragadozók (Stephen Hopkins, 1996)
- Gyilkos túra (John Boorman, 1972)
- Szárnyas fejvadász (Ridley Scott, 1982)
- Maraton életre-halálra (John Schlesinger, 1976)
- Nem vénnek való világ (Ethan & Joel Coen, 2007)
- Vad banda (Sam Pechkinpah, 1969)

Hazudós kutya

- Képzeld, az én kutyám tud hazudni.
- Bizonyítsd be!
- Na, Buksi, mit mond a macska?
- Vau-vau.

Különbség

- Mi a különbség egy kisebb hajó és egy pici cica között?
- Az egyik torpedóromboló, a másik törpedoromboló.

De jó neki!

- De jó a kiscicának – sóhajt fel egy kakusz.
- Miért? – kérdi egy másik.
- Mert őt mindig megsimogatják, miniket meg nem.

Lottó

- A bolha nyer a lottón. Megkérdezi tőle a barátja:
- Mit fogsz ezzel a sok pénzzel csinálni?
- Veszek magamnak egy kutyát, csak egyedül magamnak.

Negatív számok

- Az osztály a negatív számokat tanulja, de egy tanuló nem nagyon érti a dolgot. A tanár már nagyon dühös, és így magyaráz:
- Ha egy buszon vannak nyolcan, és leszállnak tízen, akkor még két embernek kell felszállni, hogy ne legyen senki a buszon.

Agresszív kismalac

- Az agresszív kismalac a játékboltban:
- Kérek egy türelemjátékot. De nagyon gyorsan ám!

Medvecsalád

- A medvecsaládnál összejövetel van, egyszer csak az anyamedve megszólal:
- Kisfiam, be sem mutatkoztál a vendégeknek.
- Bocs.

Kérdés-felelet

- Miért olyan hosszú a zsiráf nyaka?
- Mert a feje olyan messze van a testétől, hogy nem lenne, ami összekösse, ha nem lenne ilyen hosszú a nyaka.

- Miért van hátul a mókus farka?
- Mert elől a mókus van.

- Miért van a medve bundában?
- Hogy nézne ki esőkabátban.

- Hogy hívják a hímnemű nyulat?
- Hapsifüles.

- Melyek a tétova rovarok?
- A mitévő legyek.

- Hogyan lesz a póknak telefonja?
- Felmászik a sarokba és telefonja.

- Miért nem hord a méhecske bakancsot?
- Hogy le ne tapossa a virágokat.

Ebéd

- Két hangya éhesen bandukol az erdőben. Meglátnak egy elefántot, amint közledek feléjük. Azt mondja az egyik:
- Itt az ebéd, kapjuk el!
- Jó, de hogyan?
- Én elgáncsolom, aztán te ráveted magad, és megfojtod.

Biológiaóra

- Melyik madárnak nincs fészke? – kérdi a biológiatanár.
- A kakukknak.
- És miért?
- Mert beköltözött a faliórába.

Értékes

- A tanító felszólítja a gyerekeket:
- Mondjatok valami értékeset, ami ötven évvel ezelőtt nem volt!
- Móricka nyújtja az ujját:
- Én, tanító úr!

Vegytan

- Professzor úr! – rohan be a tanári szobába egy vegyészhallgató. – Heuréka! Sikerült feltalálnom az abszolút oldószert. Ez húsz másodperc alatt a szó szoros értelmében mindent felold.
- Mindent?
- Az égvilágon...
- Hm... Ez felvet egy érdekes problémát.
- Éspedig?
- Miben akarja tartani?

- Mondtam a tanító bácsinak, hogy nem foghatom a mami kezét, amikor átmegyek az úttesten.

- Senki sem akar fogócskázni velem a suliban, azt mondják, hogy túl gyors vagyok...

Büntetés

A harmadik általánosban, az utolsó padban két gyerek beszélget óra alatt. Amikor a tanító észreveszi őket, megparancsolja, hogy büntetésképpen százszor írják le a nevüket.

- Tanító úr kérem, ez nem igazságos
- mondja sírva az egyik gyerek.
- Miért?
- Azért, mert őt Kis Pálnak hívják, engem meg Tótkomlósfalussy Aladárnak.

Cseresznyeszedés

- Melyik a legjobb időszak a cseresznyeszedésre? - kérdezi a tanító néni.
- Amikor nincs ott a gazda! - feleli Jani-ka.

Barkochba

- Személy?
- Igen.
- Nemes volt?
- Igen.
- Ma is emlegetik?
- Igen.
- A diákok emlegetik?
- Igen.
- Rákérdezhetek?
- Igen.
- Csöngessenek Márki.

Felelés

- A táblánál lévő felelőt sürgeti a tanár:
- lgyekez fiam, mert mindjárt kicsöngetnek.
  - Én is azt várom.

Irgyli

- Kisfiam, hogy jössz ki a tanító bácsival?
- Kiválóan, papa! Képzeld, még irigyel is téged:
- Miből gondolod?
- Naponta mondogatja: „Ha én lennék az apád!”

Intő

- Ejnye, kislányom, már megint intő van az ellenőrződben!
- Nem én tehetek róla, anyu, a tanár nő írta bele.

Mit jelképez?

- Ugyebár a képen is látjátok, a New York-i Szabadságszobor egyik kezében könyvet tart, a másikban fáklyát. Ki tudja megmondani, mit jelképez a fáklya? Tessék, Móricka!
- Azt, hogy sötétben nem lehet olvasni.

Buta kutya

- Két diák egymás között:
- Aztán nem buta ez a kutya?
  - Ez? Ez majdnem annyit tud, mint én...
  - Pedig milyen okosnak látszik!

Szörnyű nap

- Mi újság az iskolában?
- Szörnyű napunk volt.
- Mi történt?
- Ne is kérdezd - sóhajt Pistike -, rövidzárlatot kapott a komputerünk, és egész nap saját magunknak kellett gondolkodnunk.

Mi az?

- Marcika a tanító nénit faggatja:
- Mi az: 8 lába van, zöld szeme, sárga teste?
  - Nem tudom kisfiam.
  - Én sem, de épp ott mászik a tanító néni fején!

Majd ha...

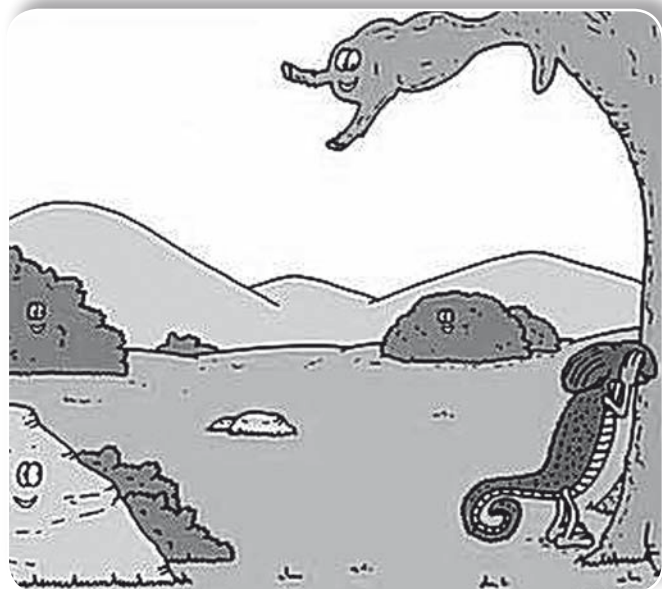
- Zolika fölszáll a távolsági buszra, de jegyet nem kér. A sofőr megállítja:
- Fiacskám, hány éves vagy?
  - Még csak öt.
  - És mikor leszel hat?
  - Majd, ha leszálok a buszról.

Nyuszika a boltban

- Ecetet kérek!
- Sajnos nyuszika, mi nem tartunk ecetet, ez egy festékbolt.
- Mondom, ecetet kérek!
- Nyuszika ez egy festékbolt!
- Jó, akkor mondom másképp: kérek egy pamacot!

Csábítás

- Két kutya megáll a cukrászda előtt, néznek befelé, és csorgatják a nyálukat. Egyszer csak megkérdezi az egyik:
- Na, Buxsi bejössz velem?
  - Hogy gondolod ezt, Dundi? Ki van írva, hogy kutyáknak belépni tilos.
  - Ne aggódj! Szerinted sejtí valaki, hogy mi tudunk olvasni?

- Kaméleonbújóska

- Nem ehetem meg a házi feladatodat, mert bajba keverednék. De segíthetek megcsinálni...

Jókai Mór

Fráter György

(Részlet)

Sic fata volunt...

Ugyanakkor, amidőn a török szultánhoz írt levelében azt bizonyítja Fráter György, hogy mindaz, amit eddig tett, a nagyúr iránti hódolatból történik, egy, a pfalzi fejedelemhez írt levelében „a Krisztus kinszenvedéseire kéri Károly császárt, küldjön fegyveres segílyt Magyarországra a keresztény vallás megmentésére”.

Tíz év óta sikerült már neki ezzel a kettős arccal játszani, anélkül, hogy a maszkját egyszer is elejtette volna. (Még most sem tudjuk igazán, melyik volt a maszk!)

Mikor a törökkel beszélt, annak azt bizonyozá, hogy ő csak a nemzetét szereti, jobban, mint a hitét: inkább akarja Mahomed árnyékában nemzetét magyarnak megtartani, mint a kereszténység fényében németté átváltozni.

Mikor pedig Ferdinándhoz írt, annak arra esküdözött, hogy ő a vallásához ragaszkodik inkább, mint a nemzetéhez, s kedvesebb előtte az oltár, mint a nemzeti címer hármassal.

Mind a kettőt el lehetett hinni.

És voltaképpen egyiknek sem mondott valót.

Nem kellett neki sem a német, sem a török.

Egyedül akart maradni, maga akart uralkodni Erdélyországban.

Lángesze és tapasztalatai megtanították rá, hogy ez a kicsiny ország, mintegy természet adta erősség, hivatva van arra, hogy egész Magyarország újjáteremtője legyen. Földje gazdag, szirtje gazdag; de leggazdagabb a népeinek lelkülete. Hazaszerető szívek, kardhoz és munkaszámhoz egyformán szokott kezek. Tanult, mívelt nemesurak, szolgaságot nem ismerő székelők és szászok.

Ez a pálos barát, a korszellem háromszáz évvel megelőzve, írja e napokban Ferdinánd királynak, hogy hívja össze a magyar országgyűlést, és *szabadítsa fel a jobbágynépet.* (1550!–1848!)

Ez a nagy, nemzetalkotó eszme Martinnuzzi György szívében született: „A török szabadságot ígér a parasztnak, s ezáltal a rácsokat részben megnyerte magának; mert az elnyomott ember örömet ad hitelt ilyes ígéretnek, habár még nagyobb rabságba süllyed. S mi vagyunk ennek okai, mert a pórt annyira elnyomtuk, hogy nejjén és gyermekén kívül édes mindenétől megfosztott.”

Ezt a magasztos elvet Erdélyben erőre lehetett emelni; ott székely és szász nem szolgált úrnak: de Nagy-Magyarországon perhorreszkálta azt nemcsak a nagy király, de még jobban a kiskirályok.

Fráter Györgyöt kikiálták demagógnak, Antikrisztusnak, Dózsa Györgynek.

A király körül csellyengő nemesurak új összeesküvést forraltak ellene, s mikor már Fráter György annyira vitte a megkezdett tervét, hogy Izabella királyné és Ferdinánd király teljesen megegyeztek: amaz a korona és ország átadásában, emez a fejedelmi kárpótlásban, s az ország alkotmányos jogainak fenntartásában, sőt Ferdinánd eljegyzé János Zsigmondnak vele egyidős leányát, Johannát (egyetlen eset, hogy egy Habsburg fejedelmi ivadék egy magyar nemes fiával cseréljen jeggyűrűt!), amidőn már Ferdinánd király és Károly császár beküldék hadaikat Castaldo spanyol és Pallavicini olasz vezéreik alatt, akikhez csatlakozott Báthory és Nádasdy magyar serege, s ezek már Debrecen alatt táboroztak: akkor egyszerre összesűgtak az elégedetlen magyar nemesurak, s az enyedi országgyűlésen kikiáltották Fráter Györgyöt a haza ellenségének, s Balassa Menyhárttal az élükön kitűzték a királyné zászlóit, megtagadva a szerződés elfogadását. Balassa fegyverhez nyúlt. Aki pedig nem is volt erdélyi főnemes; hanem egyike azoknak a magyarországi váruraknak, akiket a múlt években Salm Frigyes rablókalandjaik miatt sziklafészkeikből kiforgatott: egy kalandhős, akinek a zűrzavarban csak nyernivalója lehetett.

Fráter György rögtön ott termett a hadaival, s jöttek híreire szétfutott az országgyűlés: a királyné Gyulafehérvárról fiával együtt Szászsebesre menekült, ott hagyva a várban egész kincstárát, a koronával együtt.

Fráter György most már félretett minden kíméletet: ostromgyúival összetörtte Gyulafehérvár falait, s az elfoglalt várból a királyné kincseit és a koronát magához véve, személyesen vitte el azokat Szászsebesre, átadva csorbítatlanul mindent a királynénak.

Ismét előkerültek a régi jelenetek; a szemrehányások, a könny hullatások, a bocsánatkérések s a kölcsönös kiengesztelődés. Petrovich nem volt ott. Ő a puska porfüst elől elhúzódott Temesvárra, onnan írt dühítő leveleket a szultánnak.

A királyné ráállt a Fráter György által eléje terjesztett egyezsége. Lemondott a koronáról: elfogadta a fia számára az opepni és ratibori hercegségeket.

E szerződéssel ment Fráter György Ferdinánd biztosai, Nádasdy és Castaldo elé.

Fejedelmi pompával tartá felvonulását, nyolc fehér ló által vontatott hintóban, kétszáz hajdú és négyszáz huszár által kísérvé. Midőn Castaldo táborába érkezett, kiszállt a hintóból, nyergeslovára kapott fel, úgy vágatott a biztosok elé. Castaldo és Nádasdy ölelkezéssel fogadták a barátot, ki a szerződést velük is aláírta Ferdinánd király nevében.

Ekkor aztán a nyolcvanas hintót Izabellaért és fiáért küldte el Fráter György. Úgy utazott együtt a királyi udvar a fegyveres haddal Kolozsvár felé. Fráter György és Nádasdy Tamás kétfelől a hintó mellett lovagoltak.

Útközben megállíttatá a menetet Fráter György, s könnyes szemekkel adott számot a királynénak mindarról, amit teljes életében tett a Zápolya családért. Most is az ő javát akarja, s lesz még idő, amikor neki ezért Izabella köszönetet fog mondani. Legyen hát a királyné vidám és jókedvű!

Hanem ő maga nem tudta a zokogását visszafojtani.

A királyné is sírt, s csak annyit válaszolt, hogy hinni akar Martinuzzi szavainak: Is-ten adjon neki erőt szándékaihoz.

Kolozsváron már egybegyűltek az ország rendei, midőn Izabella megérkezett, s kinyilatkoztatták, hogy elfogadják az egyezményt. Az országházból a főegyházba vonultak, ahol az egyezés megtartására letették az esküt, elébb Ferdinánd biztosai, azután Izabella, saját és fia nevében, végül Utyessenovics Martinuzzi György, Erdélynek ezentúl is kormányzója. A koronát és a szent jelvényeket azonnal átadták.

Ez országos cselekvény után Kolozs-Monostorba ment át az udvar és az országos

rend, ahol a gyermek János Zsigmond király eljegyzése az oltár előtt egész szertartással ment végbe. – Ilyen szomorú vőlegény még nem láttak soha. – Igaz, hogy a menyasszonyt az öreg Nádasdy képviselte.

Két hét volt adva a királynénak, hogy Erdélyből elutazására elkészüljön.

De hátra volt még két ember, akivel számolni kellett. Az egyik volt a szultán követe, Hali csausz, a másik Petrovich.

A török azért volt itt, hogy sürgesse János Zsigmond megkoronáztatását. Fráter György szép szóval (és még szebb csomó arannyal) megnyugtató a törököt, hogy most még éppen maga a koronázás nem mehetett végbe, mert János még nagyon gyermek: a korona férőfejre való; de majd eljön az ideje. Ezúttal csak a lakodalmát ülik (ahhoz már elég idős), s nemsokára az anyjával együtt csak azért távozik el Erdélyből, hogy a saját magyarországi fővárosában, Kassán megtartsa a menyegzőjét királyi menyasszonyával.

És Hali csausz híven elhitte a barátnak ezt a mesét, s ezzel tért vissza Sztambulba. – S még a szultán is elhitte.

De nehezebb ember volt Petrovich. Ő a Bánság vajdája volt: valamennyi várnak ura, s vele nem lehetett meséket elhitetni. Végre maga Izabella kérte őt fel, hogy adja meg magát. Ekkor aztán átadta Temesvárt jó Losonczy Istvánnak, Ferdinánd kapitá-

nyának a többi várakkal, Becsével, Becskerekkel, Lippával, Karánsebessel együtt, s nem fogadta el a munkácsvári cserét: azt mondta, hogy ő a királynéval együtt megy bujdosásba. Esze kevés volt, de szíve nagy volt a derék főúrnak.

Ott is volt a királyné kíséretében, midőn Izabella útra kelt Kassa felé.

Fráter György Szentkirályig kísérte a királynét és fiát. Itt érzékeny búcsút vett tőlük, mind a kettőt megcsókolva, s mindegyiknek egy erszényt ajándékozott ezer arannyal.

Maga ott maradt az út közepén, midőn a királyné kocsijai tovább vonultak fel a hegytetőnek.

Mikor az utolsó szekér is eltűnt a hegyorom mögött, a por is elszállt utána, akkor érezte Fráter György, hogy milyen üres lett a világ körülötte. Nincs többé itt az asszony, aki sír, fenyegetőzik, szid, haragszik, gonoszodik; aztán megint kiengesztelődik, bocsánatot kér, hízeleg, jó lesz. Nincs többé senkije!

A távozó királynénak pedig, midőn Zilahon túl, Erdély határán túl pihenőt tartott, hogy még egyszer visszatekintszen az elhagyott kicsiny, de boldog országra, elővette a szívét a nagy fájdalom. Egy hársfa kérgébe felvéste a nevét és a jelmondatát: „*Sic fata volunt!*”

Így akarja a sors!

Kedves Olvasó Tanulók!

Az elmúlt évek folyamán, miközben tallóztunk a klasszikus magyar irodalom, így a Jókai-opus remekei között, nyilván előkerült már a **Fráter György, Jókai Mór** kései, de annál remekebb történelmi regénye, amelyre sokan úgy tekintenek, mint az egyik első modern magyar regényre, s amely Kemény Zsigmond Zord idő, illetve Gárdonyi Géza Egri csillagok című művével áll tematikai és műfaji diskurzusban: vagyis ugyanazt a témát dolgozzák fel a történelmi elbeszélés eljárásai révén. Ez a nagy történelmi téma pedig a három részre szakad Magyarország, illetve a Keleti Magyar Királyság, az Erdélyi fejedelemség története, létrehozása.

A történet és a regény is Fráter György megölésének történetével ér véget: viszont tudjuk a történelemből, hogy az önálló Erdély története csak ezután veszi kezdetét: első fejedelme és uralkodója János Zsigmond, Szapolyai János választott magyar király és Izabella királyné gyermeke volt. Róluk (is) szól a Jókai-történet, amelynek utolsó mondatai levonják a történelmi tanulságot: „A bűnért [Fráter György meggyilkolásáért] fölmentést adott a pápa a gyilkosoknak, de a hibát megbosszulta a nemezis. Fráter Györgyöt elveszítve elveszté Ferdinánd Erdélyt.” Azaz Fráter György, aki pálos barát,

lángeszű politikus és történelmi zseni volt egyszemélyben, ugyanakkor politikai machinációi miatt „ördögi karakter”-nek tartották, az életét áldozta fel a független fejedelemség létrehozásáért.

Élménytelen olvasást! S nézzetek utána e korszak, térség és főszereplői történetének! Érdekes. Írjátok meg az eredményt a Gyöngyhalásznak!

A Rügyfakadás szerkesztője eljuttatott hozzám néhány tanulói levelet. A szabadkai Jovan Mikić Általános Iskola nyolcadikosai (Visnyei Anikó és Horváth Andor) E. Hemingway Az öreg halász és a tenger című regénye kapcsán Az öreg halász és én címmel írtak fogalmazást, jegyzetet. Egy másik levél viszont tíz értelmezést tartalmaz Domonkos István Via Italia című regényéről. Kucora Roland, Szabó Szuzanna, Rékli Lejla, Kollár Kati, Zsoldos Klaudia, Szabó Beatrix, István Dárió, Udvardi Ákos, Szabó Beatrix és Vig Krisztina mindannyian csantavéri nyolcadikosok. Örülök, hogy kötelező és ajánlott olvasmányaitok megszólítanak benneteket, olyannyira, hogy véleményeteknek írásban is formát adtok.

Bence Erika

A vírusok varázslatos világa

pari méreteket ölt a hamis antivírusszoftverek gyártása és terjesztése. Az orosz Bakasoftware egyik tagja nyilatkozott nemrég a hamis vírusirtóval kapcsolatos tevékenységük részleteiről. Az illető nem volt főnök a bandában, de részt vett a fejlesztési munkában, és a hamis fertőzésekkel riogató program egyik készítőjeként 158 ezer dolláros (mintegy 11 millió dinárnyi!) keresetet tehetett zsebre hetente. Ezzel már tudjuk is a miérteket: ez egy mocskos, de jól jövedelmező üzlet. Ha úgy gondoljuk, hogy csak néhány ilyen ember, illetve banda van, akiktől még nyugodtan alhatunk, hát nagyon nagyot tévedünk!

Az USA-ban több millió számítógép lett fertőzött ezzel a módszerrel, állapította meg többek közt a Symantec kiberbűnözésről szóló jelentése. Több száz féle ilyen program létezik, és számuk napról napra emelkedik, sőt a csaló honlapot generáló webkészslet már árucikké vált.

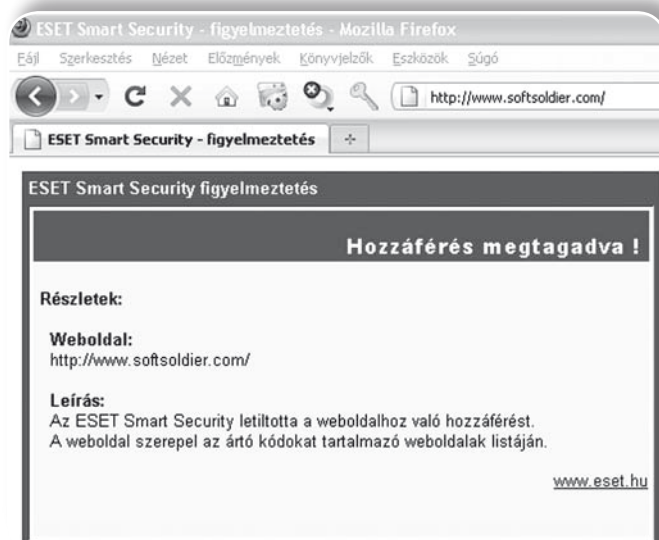
Advanced Cleaner	MacSweeper	SpySpotter
AlfaCleaner	MalCrush 3.7	Spyware Cleaner
AntiSpyCheck 2.1	Malware Bell 3.2	Spyware Quake
AntiSpyStorm	MalwareAlarm	Spyware Stormer
AntiSpyware Shield	MalwareCore	SpywareGuard 2008
AntiSpywareExpert	MS Antivirus	SpywareStrike
AntiSpywareMaster	PAL Spyware Remover	System Wiper
AntiSpywareSuite	PC Antispy	System anti virus 2008
Antivermins	PC Clean Pro	System Live Protect
Antivirgear	PC SpeedScan Pro	SystemDoctor
Antivirus 2008	PC-Antispyware	TheSpyBot
Antivirus 2009	PCPrivacytool	Total Secure 2009
Antivirus Gold	PCSecureSystem	TrustedAntivirus
Antivirus Master	Perfect Cleaner	Ultimate Antivirus
Antivirus pro 2009	PersonalAntiSpy	Free UltimateCleaner
Antivirus XP 2008	PestTrap	Virus Isolator
Avatod Antispyware 8.0	PSGuard	Virus Response Lab 2009
Awola	Rapid Antivirus	Virus Trigger
BestsellerAntivirus	Registry Great	VirusBurst
Brave Sentry	Sallar	VirusHeat
Cleanator	SecurePCleaner	VirusProtectPro
ContraVirus	Security toolbar 7.1	VirusRanger
Disk Knight	Smart Antivirus 2008	VirusRemover2008
Doctor Antivirus	Smart Antivirus 2009	Vista Antivirus 2008
DriveCleaner	Spy Away	WinAntivirus Pro 2006
EasySpywareCleaner	SpyAxe	WinDefender
Errorsafe	SpyCrush	WinFixer
free-viruscan.com	SpyDawn	WinSpywareProtect
IE Antivirus	SpyGuarder	WorldAntiSpy
IEDefender	SpyHeal	XP Antispyware 2009
Infestop	Spylocked	XP Antivirus
Internet Antivirus	Spy-Rid	Zinaps AntiSpyware 2008
VMSecure	SpySheriff	

Pár név a több ezer variációból. Van egy névgenerátor, bedobják a hozzávalókat, és alul kijönnek a variációk: Soft Soldier, Trust Soldier, Trust Warrior, Soft Warrior, lehetőleg a jövő évi dátum, de hasonlíthat meglévő valós antivirus-megoldás elnevezésére is.

A Networkworld számolt be róla, hogy egy pay-per-install nevű weboldalon nyílt színen folyik a kártevőkkel történő üzletkötés. A virtuális piactér célja, hogy összehozza a potenciális megbízókat a botnetek alkotóival. Nem lepődtünk meg persze korábban sem azon, hogy a BBC hogyan és honnan jutott olyan könnyen botnetvezérlésre alkalmas programhoz, hogyan béreltek ki egy ilyen – valószínűleg egyáltalán nem volt nehéz dolguk. De míg az ő akciójuk inkább a figyelemfelkeltést szolgálta, az átlagos kuncsaftok jelentős része persze nem ezért megy oda. Az árak a beszámoló szerint országonként változóak, egy 1000 tagú botnet 110 USD-t kóstál

Az ipari méretű csalás nem ismer országhatárokat és nyelvi korlátokat sem. Angol, francia, német, olasz és orosz nyelvű weboldalt is elkészítettek a csaló készletben, így csak egy kattintás kell hozzá.

az Egyesült Királyságban, 60 USD ha mindez Olaszországban van, a franciaországi ezer gépért már csak 30 USD-t kell leszurkolni, és ugyanez Ázsiában mindössze 6 amerikai dollárba kerül. Biztonsági cégek szerint az ilyen kártékony kódok készítői Kelet-Európában, illetve a volt Szovjetunió területéről próbálnak meg ily módon jó-vedelemhez jutni.

A bejelentések nyomán a vírusvédelmi programok feketelistára teszik a kártevőterjesztő domaineiket, így segítve a naprakész vírusirtóval böngésző felhasználókat. Persze a rossz fiúknak is van erre válaszuk: egyre rövidül az az idő, amíg egy adott webcímet használnak, mielőtt másikra költöznének.

Az egyik legkelendőbb árucikk jelenleg is a hamis antivirusprogram, ez most éppen 70 USD. Eric Chien (Symantec) szerint kevés az esély az ilyen ellenőrizetlen piacok bezárására, mert mindig megfelelő érinthetetlen tárhelyszolgáltatót találnak maguknak, illetve szükség esetén gyakran költözködnek is.

HOROSZKÓP

KOS

Nyugis hétre számíthatsz, senki sem fog fölösleges dolgokkal rád szállni, így marad időd a gondolkodásra, pihenésre. Régóta vágytál már erre, szükséged is volt rá. Sikeres időszak következik a suliban, tanáraid, szüleid elégedettek a teljesítményeddel.

BIKA

Kibékülsz egy olyan ismerősséddel, akivel egy ostobaságon vesztek össze, ám mindketten túl büszkék voltatok ahhoz, hogy engedjete. Szerencsére most változik a helyzet. Többet kellene foglalkoznod magaddal, ne hagyd, hogy elnyomjanak! Gyakorold, hogyan fogsz a jövőben kiállni magadért!

IKREK

Most úgy érzed majd magad, mintha kinyíltál volna, akár egy virág, mosolygysz mindenkire, főleg a potenciális udvarlókra. Ne csodálkozz, ha a szokottnál több bókot kapsz! A hétvégén aktívan szeretnél kikapcsolódni, de talán most jobban jönne egy kis lazulás, semmittevés a családot körében.

RÁK

Ne gondold, hogy minden akadályt csak azért gördít eléd a sors, hogy téged bosszantson! Ezekre szükséged van ahhoz, hogy fejlődj, és olyan emberré válj, akivé szeretnél. Ha a régi nagy Ő-t várod vissza, ideje belátni, az a hajó már elment. Viszont akad majd egy csendes hódoló, aki alkalmanként feltűnik.

OROSZLÁN

Önbizalommal teli, nyitott ember benyomását kelted ezen a héten, mert végre el tudsz lazulni és a pozitív dolgokra koncentrálni a szomorkodás helyett. Használd ki, és menj bulizni a hétvégén! Az év egyik legszebb hete vár rád, fontos dolgok történhetnek veled.

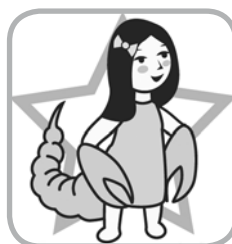
SZŰZ

Nem a pörgés hete lesz ez, az biztos, de legalább pihenhetsz és regenerálódhatsz picit. Ne tervez nagy bulikat hétvégére, inkább valami békés, nyugtató tevékenységen törd a fejed! Képtelen vagy rendet tartani magad körül, ezért soha nem találsz semmit. Emiatt állandó rohanás, kapkodás jellemzi a napjaidat.

MÉRLEG

Termékeny leszel, ami a feladatokat illeti – sok dicséretet, elismerést kapsz, amiért olyan lelkiismeretesen oldod meg a feladataidat. Ez segíthet önmagad pozitívabb megítélésében. Új barátokat szerzel, és eleinte fel sem tűnik, de egyikük bizony többet akar szimpla barátságánál.

SKORPIÓ

Már nem kell sokat várni, egy probléma megoldódik, csak bírd idegeiddel. A hét közepén találkozol egy olyan személlyel, aki segíthet ebben, ám nem úgy, ahogyan várnád. Hívj fel valakit a régi barátaid közül. Ezzel nemcsak neki, magadnak is kellemes meglepetést szerezhetsz.

NYILAS

Döntened kell: kompromisszumot kötsz vagy mész a saját fejed után és csak magadra vagy tekintettel. Mivel nem tűröd a bezártságot, valószínű, hogy az utóbbira esik a választásod. Életedbe bombaként robban a szerelem olyasvalaki képében, aki eddig is a mindennapok része volt, de csak mint barát.

BAK

Szeretetteljes napok következnek, sokat leszel a családdal, barátaiddal. Mostanában sokat nevelsz, és ritkán sírsz, kihasználod azt a sok pozitívumot, amit nyújt az élet. Továbbléptél végre, már nem gondolsz a múltban történetekre. Biztos vagy benne, hogy hamarosan újra rád talál a szerelem.

VIZÖNTŐ

Izgalmas randikra számíthatsz, ami felbolygatja az életedet. Részt vehetsz egy remek partin, amely új lehetőségeket tartogat számodra. Légy nyitott! Érzékeny most a lábad, főleg a bokád, tehát óvatosan közlekedj. A hétvégén segíts a családnak egy fontosabb döntésben.

HALAK

Ne várj olyan sok mindent magadtól, mert ki fogsz készülni mind lelkileg, mind fizikailag, az pedig ebben a szép időben kifejezetten rosszul venné ki magát. Tanulásnál, munka közben vedd rá magad, hogy szünetet tarts! Az utóbbi időben túl kevés vitamint vittél be a szervezetedbe.

Ha a számítógép rabja vagy...

Allandóan a gép előtt ülsz? Még enni sem vagy hajlandó felállni? Ha lehetne, le sem feküdnél? Nézzük meg, pontosan milyen veszélyei vannak a túlzott számítógép- és internethasználatnak.

A számítógép-függőség tünetei:

- Amikor valaki már a suliból hazafelé menet alig várja, hogy újra a számítógép elé csücsüljön.
- Amikor az illető szomorú, esetleg le-tört, ideges, ingerült, ha nem tud egy napig leülni a gép elé.
- A végső stádium, ha valaki már csak a számítógépre tud koncentrálni, és semmi más nem érdekl.
- Az internetfüggőknél azonos az, hogy elvesztik az időérzékelt a túlzott géphasználat közben, így eltelik olyan nap is, amikor

nem jut idejük alapvető igényeik kielégítésére, tehát nem figyelnek a megfelelő étkezésre, tisztálkodásra, valamint a pihenésre.

A függőség egészségügyi hatásai:

- A folyamatos számítógép-használatnak nemcsak lelki, hanem testi hátulütői is lehetnek.
- A gép előtt görnyedve könnyen megeshet, hogy mozgáshiány lép fel a szervezetben, ami elhízáshoz vagy fogyáshoz vezethet.
- Mivel a szemet használjuk a legtöbbször, így az jelentősen károsodik a sok képernyőnézegetéstől.
- A görnyedt ülés, a szabálytalan testtartás következtében a gerinc elgörbül, a csontok elgyengülnek.
- A vérkeringés működése károsodik.

- Álmatlanság, kialvatlanság alakulhat ki.

Amennyiben valakinél a felsoroltak közül bármelyik is igaz, komolyan gondolja át, hogy mennyi időt is tölt valójában az internet előtt egy nap, és mennyire képes elszakadni a számítógépétől. Lehet, hogy sokkal hasznosabb lenne, ha inkább elmenne a haverokkal ide-oda császkálni, vagy elővennék egy jó könyvet, és olvasnátok. Vagy csak üljetek le közösen a családdal, és nézzetek meg egy érdekes filmet. Higgyétek el, sokkal hasznosabb, mint görnyedten ülni a számítógép előtt, és közben nem foglalkozni semmivel sem.

Természetes anyagok a szép hajszínért

Sokszor a természet kincsei sokkal többet tehetnek a szépségünkért, mint a mesterséges kozmetikai szerek. Lássuk hát a legjobb és leghatásosabb természetes anyagokat, amelyekről hajunk szebb lesz, mint valaha.

Szőke hajra kamilla

Ha a szőke a hajad, kamillával csillogóvá, élettellel varázsolhatod. Forralj fel fél liter vizet, adj hozzá 3 evőkanál kamillateát, és várj néhány percet, míg a vízben feloldódik, s langyos nem lesz. Öblítsd át a hajad ezzel az oldattal, s viseld büszkén napszitta hatást keltető fürtjeidet. Extra tipp: Ha egy citrom levét belecsepegteted a kamillateába, aranyszínű ragyogást kölcsönözhet a hajadnak.

Fekete hajra kávé

Ha fekete hajad akarod felfrisíteni, 2-3 deci kávéval öblítsd át. Hajad ettől ragyogó árnyalatot és különös fényeket kap. Extra tipp: A fekete teából főzött készítmények növényi hatóanyag-tartalmuk révén szintén óvják a hajad.

Barna hajra gesztenye

Barna hajad gesztenyével varázsolhatod csillogóvá. Készíts pépet pár szem gesztenyéből, s adj hozzá langyos vizet. Pakolásként használd. Tekerd fóliába a hajad, s tégy rá egy törülközőt. 15-20 perc elteltével mosd le. Extra tipp: Ha gesztenye helyett diót használ, fényessé válik a haj.

Vibráló vörös fürtök répával

Szenvedélyes vörös frizurád lesz, ha vörös hajad 2-3 deci 100 százalékos répalevéllel öblítéd át. A répában rejlő A-vitaminnak köszönhetően a hajad nemcsak szép, de egészséges is lesz. Extra tipp: Facsard egy narancs levét a répalevélhez, ezáltal C-vitaminnal s még több csillogással láthatod el tincseidet.

Körömfestési praktikák

Még mindig nem fejlesztetted tökélyre a körömlakkozási technikádat? Az alábbi összeállításban praktikus tanácsokkal látunk el.

Ne tedd

Színes körömlakk felvittele előtt sose hagyd ki az alaplakot, különben sárgásra színeződnek a lakk alatt a körmeid.

Ne tedd

Ha extra gyorsan kopik a lakkod, valószínű, hogy a körmeid felszíne kicsit olajos maradt. Körömlakkle mosóval töröld át őket, mielőtt lakkozol, így megszabadulhatsz ezektől a természetes olajtól.

Tedd

Picivel a körömágyi bőr fölött kezd a lakkozást, hogy ne fessd be a bőrödöt is. Ha nem így teszel, lakkozás után nehéz lesz úgy eltávolítani a fölösleges festéket, hogy ne rontsd el a műveletet.

Ne tedd

Minden lakozásnál óhatatlanul összekenyked az ujjainkat. Ne felejtsetd el ezeket a kis foltokat letörölni egy körömlakkle mosóval átítatott fültisztító pálcikával.

Tedd

Ha 1-2 nap után bemattul a körömlakkod, de még nem kopott le a széle, egy átlátszó fedőlakkal vadonatúj fényt adhatsz neki.

A tánc szerelmese

Már öt éve járok latin-amerikai és standard táncokra az Allegro tánciskolába. Oktatóm Slađana Markov, az Allegro egyik alapítója és sokéves oktatója.

– Amikor táncolok, mintha minden bajom, bánatom elszállna – mondja Slađana, és én is hasonlóan érzek.

A teremben nagy a nyüzsgés. Szól a zene, a kis táncsoport szorgalmasan gyakorol a nagy tükörfal előtt, a nagycsoport pedig készülődik, bemelegít a tánc előtt.

– Most tánctanárnő vagy, de előtte biztosan te is táncoltál, versenyztél. Hogy kezdődött ez az egész?

– Hát... honnan is kezdjem...? – mondta és nevetett. – Elindultam középiskolába, és beiratkoztam egy táncanfolyamra. Épp akkor maradt egy fiú pár nélkül, és felkértek, hogy próbáljak vele, mivel már volt tapasztalatom a tánc területén. Beleegyeztem, de inkább csak szórakozásból, mivel nekem az iskola volt az első helyen. És így kezdődött az egész... teljesen véletlenül.

– Hogyan lett belőled tánctanárnő?

– Egyetemre jártam, és versenyeztem is. A tánctanárnőm észrevette, hogy van valami bennem, amit a gyerekek szeretnek. Azt mondta, jó táncoktató lennék. Nem sokkal később a tanárnőm jobb keze lettem. Annnyira szerettem a gyerekekkel dolgozni, hogy végül abbahagytam a versenyzést, és tanítani kezdtem. Befeztem az egyetemet is, de ez a munka, amit végzek, szerintem épp nekem való. Szeretem a táncudásom átadni másoknak. A táncot is szeretem, meg a jó zenét is, és mindkettő része a munkámnak. Ennek nagyon örülök!

– Nehéz tanítani a gyerekeket? – A válasz erre a kérdésre már nagyon régóta érdekelt.

– Attól függ. Nehéz, de izgalmas, és nagyon szép is, amikor valakiből, ki mit sem tudott, sikeres versenytáncost csinálunk! – mondta széles mosollyal. – Nagyon szép, amikor látom a gyerekeket fejlődni a tánc területén. Első osztályosokként jöttek, most pedig befejezik az általános iskolát. De ami még ennél is jobb,

hogy látod mennyire szeretnek a gyerekek, és hogy amit csinálsz, másoknak nagy örömet ad.

– Hogyan értékeled a tanítványaid eredményeit a versenyeken?

– Bár mindig mondom, hogy fő a részvétel, és hogy amennyit dolgozol, olyan sikereid lesznek a versenyen, nagyon örülök, ha nyerne – mondta nagy büszkeséggel. – Ha pedig veszítenek, és meg vagyok elégedve a táncukkal, és tudom, hogy a legjobbat nyújtották, akkor meg sajnálom őket, és biztos vagyok benne, hogy a következő versenyen majd jobban teljesítenek.

Ezt saját tapasztalatomból is tudom, hogy igaz. Minden verseny után elemzi a rosszul megtett lépéseket és kijavít minket.

– De ha tudom, hogy táncolhattak volna jobban – folytatta –, mint amennyit mutattak, akkor nem örülök, még ha nyerne, akkor sem.

– Miben különbözik a tánc a többi sporttól?

– Attól függ, ki mit szeret, és hogy kinek milyen tehetsége van. Úgy gondolom, hogy ez nagyon jó mód a barátkozásra. Versenyek, utazások, barátok, győzelmek, vereségek. Ezek azok az élmények, melyek megmaradnak az emlékezetemben, mikor felnősz. – Itt egy kicsit megállt, elmosolyodott, biztos a régi élményeire gondolt, majd így folytatta: – Sőt, még szerelem is kialakulhat, hiszen ez egy ritka sport, ahol lányok és fiúk is együtt vannak.

– Milyen terveid vannak az Allegróval? Milyen újdonságok lesznek?

– Igen, lesznek. Ezt megígérem. Nagyon jó úton haladunk. Sokfelé hívnak bennünket, hogy fellépjünk. Már évek óta a Zmaj Játékokon, a Babe Exiten, sportnapokon, indiai napokon is voltunk ebben az évben. Rendszeresen szereplünk az Újvidéki Televízió táncról szóló műsorában (Ples No Stress), a Zvrkben, és szervezői vagyunk a Salsa fesztiválnak. De hát már most is ismertek vagyunk arról, hogy ide ügyes gyerekek járnak, és fantasztikus a hangulat.

Hajnal Regina, 7. e osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

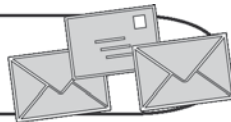
Kishírek a csantavéri iskolából

Atavaszi szünetben tanárainknak szakmai továbbképzést tartottak. Így ők nem „szüneteltek”.

A tavaszi szünetben az iskola két színjátszó csoportja sem télenkedett, készültek az ÁMV-re. Az alsósok a Cirkusz az erdőben című darabot adták elő, míg a felsősök az N-napló című akcióval léptek színpadra.

Osztálytársnőnk, Farkas Rebeka a Parking vállalat irodalmi pályázatán különdíjat kapott. Az ünnepélyes díjkiosztón az iskolát a hat helyezett tanuló és az igazgató képviselte. Külön öröm, hogy iskolánk dicséretet kapott, mert 62 munkát küldtünk e pályázatra. – **Horák Emese, Nagy Gergely, 6. b osztály, Hunyadi János iskola**

MIZUJS?

Gyermekfesztivál volt Magyarakanizsán

2011. április 15-étől 17-éig rendezték meg a IV. Gyermekfesztivált Magyarakanizsán. A háromnapos fesztivál számos szórakoztató programmal várta a diákokat.

A rendezvény szervezői a Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskola tanárai és diákjai voltak. Megálmodói iskolánk volt tanuló, Kriska Olivér és Bicskei Kata ma már gimnazisták. Ebben az évben valóban határokon átívelő rendezvényről volt szó, hiszen négy ország tanulóit mutatkoztak be. Vendégfőlépőink Ferencvárosból, Sepsiszentgyörgyről, Királyhelmecekről és Svilajnacra érkeztek. A diákok a magyarakanizsai és martonosi tanulóknál lettek elszállásolva. A szlovákiai Királyhelmecekről és a romániai Sepsiszentgyörgyről már szerdán este megérkeztek a vendégek. A vendégdiákok bejöttek velünk a tanítási órákra, megismerkedtek az iskolával, városunkkal. A megnyitó pénteken 12 órakor kezdődött. Első nap az alsós tanulók versenyeztek 9 kategóriában. Könnyűzenei dalokat, népdalokat énekeltek, volt népi és modern, csoportos, páros és egyéni tánc, hangszeres zene, mesemondás és versmondás. Színpadra lépett Szalma Annamária, a szegedi Deák Ferenc Gimnázium 9. évfolyamának tanulója vendégként, énekes produkciót adott elő. A nap végén nem maradt el az eredményhirdetés és az ajándékok kiosztása sem. Végül az En-An együttes szórakoztatta a kicsiket.

A szombati napon délelőtt ügyességi játékok voltak az iskola udvarán és a város különböző pontjain. Délben az Alapfokú Zeneiskola harmonikazenekara nyitotta meg a második napot. Az alsósok színelőadásokkal és egyéb kategóriákban versenyeztek. A felsősök szemléje előtt a szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium diákjai mutatkoztak be egy rövid színdarabbal. Ezután a versmondó, prózamondó, ének, népi tánc és hangszeres versenyek folytak. Vendégként föllépett a helybeli Ozoray Árpád Magyar Művelődési Egyesület színjátszó szakosztálya is. A szombati eredményhirdetés után az iskola udvarán By-Pass koncerten szórakoztunk.

A harmadik napra maradt a felsős színjátszók szemléje, a népi, szóló és páros, valamint a modern táncok. Antóci Dorottya és Karapándzsity Kristóf duettje nyitotta meg a napot. Bemutatkozott a ferencvárosi Weöres Sándor Általános Iskola és Gimnázium megzenésített versekkel, fellépett Bozsóki Gergely, iskolánk egykori tanulója. A három nap alatt közel 150 produkciót láthattunk, mind a három nap alatt öttagú zsűri bírálta el a versenyzők teljesítményét.

Műsorvezetőként, ügyelőként is segítkeztem a fesztiválon, királyhelmecei vendégem is volt, akivel igazán jól összebarátkoztam. Mindvégig nagyon jól éreztem magam, s bízom benne, hogy az utánam jövő generációk is fontosnak tartják a fesztivál ügyét: éltetik, szervezik, szeretik, éppen úgy, mint mi.

Sarnyai Noémi, 8. e osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarakanizsa

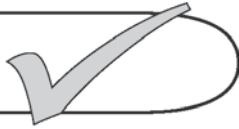
Kiránduláson voltunk

Április nyolcadikán már reggel hat órakor buszra szálltunk, hogy minél hamarabb Belgrádba érhesünk.

Ezen a napon az ébredés is könnyen ment, hiszen már izgatottan vártam ezt a kirándulást. A buszban az osztálytársnőm mellett ültem az odafelé vezető úton. Sokat beszélgettünk, és néztük a minket körülvevő tájat. Először az Avalára mentünk, ahol megtekintettük az ismeretlen harcos sírját, amelyet négy szobor őriz. Erről a hegységről gyönyörű volt a kilátás, és sok képet is készítettem. Miután mindent körülnéztünk, ismét buszra szálltunk. Ezután a Kalemegdanon látogattuk meg. Közben két osztály a planetáriumban volt, mi sétáltunk és természetesen sokat neveltünk. Körülnéztünk a megmaradt vár romjai között. Majd páran felmáztak a vár legtetéjére, eközben már szóltak nekünk, hogy mehetünk a planetáriumban. Sok hasznos információt tanultam meg ott. Többek között azt is, hogy az Orion csillagot egy görög mítosz hősről neveztek el, és már azt is tudom, hogy hol helyezkedik el. Ezután egy múzeumba mentünk, ami szintén a Kalemegdanon található. Egy előadást tartottak számunkra a régen kihalt állatfajokról. Ez a kiállítás azért nagyon hasznos, mert világtalanok is meg tudják tekinteni, hiszen mindent meg lehet fogni. Egy kis sétálás után a város központjába mentünk, majd onnan az állatkertbe vezetett utunk. Számomra nagyon érdekes volt az állatok közt ténferegni, mivel ott láthattam a kedvenc állatomat, méghozzá a majmot. Észre sem vettük az idő múlását, lassan már indulnunk kellett. Előtte még voltunk a vidámparkban, ahol dodzsmeztünk.

Hát ilyen volt az utolsó kirándulásom nyolcadikosként.

Rékli Lejla, 8. c osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Mennyire kerít hatalmába a büntudat?

1. Amikor vásárlás közben véletlenül nekimesz valakinek a bevásárlókosaraddal...

- a) ...bocsánatot kérsz és továbbmész. (3 pont)
- b) ...észre sem veszed magad. (0 pont)
- c) ...még percekig mentegetőzöl a figyelmetlenséged miatt. (5 pont)

2. Amikor kéregető embert láatsz, többnyire arra gondolsz:

- a) Úgy kell neki. (0 pont)
- b) Adakoznod kellene. (3 pont)
- c) Te is hibás vagy, hogy ilyen élet jutott neki. (5 pont)

3. A büntudat...

- a) ...állandóan jelen van az életemben. (5 pont)
- b) ...a túl érzelmes emberek jellemzője. (0 pont)
- c) ...a helytelen cselekedetet vagy gondolatot követő érzelem. (3 pont)

4. Miután az utolsó spórolt dinárt is elköltötted...

- a) ...kétségbeesel, hiszen költekezni rossz dolog. (5 pont)
- b) ...elégedett vagy, mit számít akkor a spórolás. (0 pont)
- c) ...van egy kis büntudatod, de ezt ellensúlyozza a vásárlás öröme. (3 pont)

5. Amikor a barátőd ideges...

- a) ...elgondolkodsz rajta, mi lehet ennek az oka. (3 pont)
- b) ...nem firtatod a miértet, majd elmondja, mi baja. (0 pont)
- c) ...egyből az jut eszedbe, hogy talán te bántottad meg. (5 pont)

6. Sokszor érzed úgy, hogy...

- a) ...szívesen megállítanád az időt. (5 pont)
- b) ...jó döntéseket hozol. (3 pont)
- c) ...minden úgy van rendben, ahogy van. (0 pont)

7. Valaki már órák óta vár rád, de neked dolgod akadt...

- a) Írsz neki egy „bocs, mégsem érek rá” üzenetet. (0 pont)
- b) Kellemetlenül érzed magad, de tudod, hogy meg fogja érteni. (3 pont)
- c) Szomorú leszel, hiszen úgy érzed, becsaptad. (5 pont)

Mit érzel, amikor az utolsó dinárt fölösleges dolgokra költöd el, vagy amikor megvárakoztatod a barátaidat, mert késel? Sajnálod, vagy azt gondolod, tök mindegy, hisz bármit megtehetsz? Tesztünkéből kiderül!

Értékelés

24–35 pont:

A jól működő büntudatnak fontos szerepe van: figyelmeztet bennünket, ha olyat teszünk, amit nem lett volna szabad, és arra sarkall, hogy ilyen esetekben felülvizsgáljuk a hozzáállásunkat is. Az viszont, hogy te minden apróságban betegre aggódod magad, hogy állandóan bocsánatot kérsz olyan dolgok miatt, amit el sem követtél, és mások hibáit is könnyen magadra veszed, rosszul funkcionáló lelkiismeretre vall. Tanulj meg picit reálisabban élni; minden olyan helyzetben, amikor büntudatod van, adj magadnak két percet arra, hogy felülbíráld a saját érzéseidet és elgondolkodhass azon, tényleg a te hibád-e, ami történt, és azon is, van-e akkora súlya a dolognak, hogy ilyen nagy feneket keríts neki.

12–23 pont:

Roszul érzed magad, ha megbántasz, elszomorítasz másokat, vagy ha nem szentelsz kellő figyelmet a hozzád közel állóknak, ugyanakkor nem reagálsz túl ezeket a helyzeteket, és nem veszed magadra mások hibáit sem. Ez a megfelelő helyzetben és reálisan jelentkező büntudat azt jelzi, hogy képes vagy belátni a hibáidat, és adott esetben elgondolkodni azon, min kellene változtatnod ahhoz, hogy a jövőben máshogy alakuljanak a dolgaid. Figyeld rá, hogy ez a tudatosság a későbbiekben se hagyjon cserben.

0–11 pont:

Az, hogy nem érzed hibásnak magad mások rossz döntései vagy a rajtad kívül álló események miatt, rendben van. Az viszont, hogy az esetek jó részében nemhogy büntudatot nem érzel, de észre sem veszed, amikor rossz döntéseket hozol, vagy megbántasz másokat, már rossz lelkiismereti funkcióra utal. Jobban teszed, ha mostantól kicsit komolyabban veszed a hétköznapi problémákat. A következő konfliktushelyzetben, mielőtt még nagyvonalúan megrántanád a vállad, gondoldj el rajta, ártatlan vagy-e a dologban, és azon is, megéri-e szó nélkül továbbmenni. A megfelelő helyzetekben alkalmazott bocsánatkérés, és az ezt követő önvizsgálat nemcsak tudatosabbá tesz, de másokhoz is közelebb hoz majd.

„Kedves Bizalmas sorok!

Már negyedik osztályos korom óta rendszeresen olvasom a Jó Pajtást, és benne a Bizalmas sorokat. Most úgy látszik, nekem is a tanácsra van szükségem. Hatodikba járok az unokatestvéremmel, akivel jó barátok is vagyunk. Egy ideje a barátságunkat beárnyékolja egy közös gond. Ötödik osztály óta ugyanabba a fiúba vagyunk mind a ketten szerelmesek. A fiú is az osztályunkba jár, és tudja, hogy szeretjük. Mindennap találkozunk az iskolában is és hétvégeken is, mindig ott vagyunk, ahol a fiú, ahova ő szokott járni, hogy láthassuk, és ő is láthasson minket. Már a családunk is tudja, hogy mit csinálunk, és többször is ránk pirítottak, hogy túlzásba visszük a dolgokat. Mi ketten meg nem tudjuk, hogy a fiú szeret-e bennünket, és melyikünket is szereti, mert mindkettőnkkel kedves. Mit tegyünk, hogy megtudjuk? Hogyan oldjuk meg, hogy a szüleink ne büntessenek meg bennünket, mert nem fogadtunk nekik szót. Kérünk, adjál tanácsot!

Válasz:

Kedves Unokatestvérek!

Mivel a születek is úgy látják, hogy változtatnotok kell az eddigi viselkedéseteken, azt jelenti, hogy valamit nagyon túlzásba vittetek, meg hogy a nagy rajongásotok a tanulmányi eredményetekre is hatással van. Az is megtörténhet, hogy az iskolából vagy a fiú szüleitől érkeztek visszajelzések a viselkedésetekről.

Úgy látom, hogy teljesen leköt benneteket a fiú utáni járkálás, ami részben biztos, hogy hízeleg is neki. Ám, ha hosszú ideje tart már, és bárhova fordul, a ti két mosolygós arcotok néz vissza rá, úgy érezheti magát, mint egy üldözött vad. Képzeljétek magatokat a helyébe, ti hogyan éreznétek magatokat?! Ugye, nem jól! Félek, hogy eljön majd az a pillanat, amikor megelegeli a rajongásotokat, és megeshet, hogy durváskodni fog veletek, megpróbál lerázni benneteket. Szerintem már meg is próbálta.

Hogy kiderüljön, tetszetek-e neki, és melyikőtök a vonzóbb a számára, egy időre vonuljatok vissza. Adjatok neki időt és teret, hogy lássa hiányoztok-e neki. Ha fontos számára a figyelmetek, nemsokára érdekelni fogja, hogy mi történhetett, lemondtatok-e róla. Elkezd utánatok érdeklődni, és az is lehetséges, hogy azt a lányt fogja megszólítani, aki vonzóbb a számára. Ti pedig addig is barátkozzatok a többiekkel, de tartsátok magatokat távol azoktól a helyektől, ahova a fiú is jár a szabad idejében, mert az iskolában elkerülhetetlen, hogy együtt legyetek. Időközben arról is gondolkodjatok el és beszéljessetek, hogy miért is ugyanabba a fiúba vagytok szerelmesek. Arról is beszéljessetek el, hogy a jövőben ne ugyanazért a fiúért versengjete, mert mi lesz a barátságotokkal, ha a közös rajongásotok tárgya egyikőtöket kiválasztja, a másik meg hoppon marad. Akkor mi lesz a barátságotokkal?! Biztos, hogy nem érzitek jól magatokat ebben a helyzetben, és a barátságotok is igencsak elhidegülhet. Idővel majd kialakul a saját ízlésetek mind az öltözködésben, mind a fiúkat illetően. Addig pedig ápoljátok a barátságotokat, mert az nagyon fontos mindenki életében.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én hetedikes vagyok, a fiú meg, aki tetszik, nyolcadikos. Nem tudom, mit érez irántam, mert ellentmondásos a viselkedése, és mindenféleképp mesélnek róla, hogy a csajokkal csak játszadozik, és kihasználja őket. Amikor egyedül vagyok, kedves velem, megpróbált már megcsókolni is, de én nem hagytam. Ha ott vannak az osztálytársaim is, megkerül. Igaz, jártunk is egy rövid ideig, amiről senki sem tudott. Előbb jó volt hozzám, aztán meg elkezdett hanyagolni. Most nem tudom, hányadán is állok vele. Az biztos, hogy teljesen belezúgtam. A barátnőim mondogatják, hogy hagyjam a fenébe, és túl jó vagyok hozzá, jobbat érdemelek, mint ő. Össze vagyok zavarodva, nem tudom, mit is higgyek. Kérlek segíts! Mit csináljak?!

Mickó”

Válasz:

Kedves Mickó!

Nagyon fontos az életben, hogy elsősorban a megérzéseidnek higgyél. Te is úgy érzed, hogy valami nem stimmel ennél a fiúnál, annak ellenére, hogy belezúgtál. A barátnőidnek is van egy rálátása a dolgokra, ők is intő jeleket küldenek feléd. Hogy mi vezérli igazából a fiút, azt nem tudhatjuk. Néhány dolog biztos: egy értetlen serdülőőről van szó, aki még ismerkedik a szerelemmel, tanulgatja a kötődést, és megeshet, hogy ezen a tanulási úton, ebben a pillanatban még fontos neki a tróféagyűjtés, hogy nagynak, menőnek érezze magát a többi fiú szemében. Megtörténhet, hogy ő is össze van zavarodva. Az is lehetséges, hogy a valós szimpátiáját és az érzelmeit nem akarja kimutatni a többiek előtt, ismerve serdülőtársai viselkedését. Bizonyára ő is végigcsinálta már másokkal a cikizési, piszkálódási játékot, és tudja, hogy nem jó érzés, ha rád szállnak a többiek, ezt szeretné elkerülni. Mindenesetre

legyél vele óvatos. Inkább csak barátkozz vele, meg a többiekkel is, amíg ki nem derül, hogy mit is akar. Semmiképp se kinald magad tálcán. Ha kicsit távolságtartó, kiszámíthatatlan, egy kissé titokzatos viselkedésű vagy, vonzóbbá válsz a számára. A fiúk egy kicsit vadásztermészetűek, és igazából jobban becsülik és szeretik, ha nem pottyán mindjárt az ölükbe valaki. Ha túl könnyen elérik a céljukat, gyorsan elveszítik az érdeklődésüket. Vigyázz a szívedre, ne add könnyen, mert nagyon törékeny és sérülékeny.

„Kedves Bizalmas!

Tizenkét éves vagyok, és aggódom magamért. Minden barátnőmnek van már fiúja, nekem nincs. Én inkább álmodozom, gyűjtöm a posztereket, és rajongok az énekesekért meg a tinisztárookért. Úgy érzem, hogy irántam nem érdeklődnek. Vagy nem látom a jeleket? Amikor arra gondolok, hogy most majd cselekszem, megkérdezek egy fiút, hogy járna-e velem, rámtört a félelem, és inkább sírok és sajnálom magam. Nem szeretném, ha azok közé tartoznék majd, aki 23 éves korában kezd el járni az első pasival. Nem szeretném átaludni a legszebb éveimet. Kérlek segíts! Mit tegyek?!

Csipkerózsika”

Válasz:

Kedves Csipkerózsika!

Te pont abban a korban vagy, amikor a Csipkerózsikáknak még egy kicsit aludniuk kell, ez az egészségesebb fejlődési tempó. A többiek rohannak. És te is gondolkodj el azon, hogy lekésted-e az életet 12 évesen?! Tudnod kell, hogy ez az az életkor, amikor álmodozni kell. Aki ezt nem teszi, annál gondok adódhatnak a későbbiekben, hisz a fejlődés során mindennek megvan a maga ideje! Tulajdonképpen ez az időszak egy magasugró versenyen való indulással hasonlítható össze. Biztosan láttad már, hogy atlétikai versenyeken a magasugrók indulás előtt hosszán koncentrálnak, megtervezik minden lépésüket, filmszerűen levetítik magukban az ugrást, összeszedik minden erejüket, és csak ezután futnak neki. Ha elkapkodják a dolgot, leverik az akadályt, a lécet. Gondoljál csak arra, hogy sokkal többen vannak azok, akik arra panaszkodnak, hogy nem tudják, hol rontották el az életüket, mit csináltak rosszul. Gondolj arra, hogy mindennek megvan a maga ideje, és nem egy időben jön el mindenki számára. Ebben is, mint olyan sok minden másban, megvan az egyéni tempó. Ne hamarkodj el a dolgokat. Várd ki, hogy eljőjön a te időd úgy, mint ahogyan az eljött Csipkerózsikának is. Persze ez a „csipkerózsikaálom” ne ágyban történjen, hanem barátkozással. Barátkozzál lányokkal, fiúkkal, ily módon gyűjtsd a tapasztalatokat, tanulj, hogyan kell beszélgetni, ismerkedni, együtt lenni valakivel. Barátkozzál!

Bizalmas”

Kinek mi jár

Ment az úton egyszer egy szegény, öreg vándor. Sötétedni kezdett, közeledett az este.

Letért az útról, s a legközelebbi házhoz ment, hogy éjjeli szállást kérjen. Bekopogott az ablakon:

– Kaphatnék nálatok éjjelre szállást?

Kijött a gazdag háziasszony, kiabált, szitkozódott, csak úgy visszhangzott a környék:

– Takarodj innen, te ágrólszakadt, különben eleresztem a kutyákat! Még hogy éjjeli szállást!

Indult a vándor tovább. Meglátott egy szegényes viskót, megkocogtatta a parányi ablakot:

– Kaphatnék nálatok éjjelre szállást, gazdasszony?

– Gyere be, vándor! – hallotta bentől a kedves meghívást.

– Megszállhatsz nálunk. De ne vedd rossz néven, hogy ilyen kicsi a hely és ilyen nagy a zaj nálunk!

Bemegy az öreg a viskóba, látja ám, hogy tele a ház gyerekekkel. Mindnek szakadt az ingecskéje.

– Miért ilyen rongyosak a gyerekeid? Miért nem varrsz nekik új inget?

– Jaj, még hogy inget! – mondja a háziasszony. – Meghalt az apjuk, magam kínlódom velük, még kenyérre sem telik, nem hogy ingre!

Hallgatott a vándor, egy szót sem szólt. Hozza a gazdasszony a vacsorát, hívja az öreget is:

– Gyere, tarts velünk!

– Nem vagyok éhes – mondja az öreg. – Csak az imént ettem.

Aztán kibontotta a tarisznáját, elővette az elemózsiját, s megkínálta vele a gyerekeket. Majd lefeküdt, s azonnal elaludt.

Alig virradt, amikor már felkelt. Megköszönte a gazdasszonynak a szállást, és azt mondta:

– Amilyen munkához látsz reggel, azt végzed egészen estig!

Nem értette az asszony, mire céloz az öreg, nem is nagyon törődött vele. A kapuig kísérte, elbúcsúzott tőle illendően.

Ha már ilyen szegény koldus is észreveszi, milyen rongyosak a gyerekeim, mit mondhatnak mások! – gondolta szomorúan.

El is határozta, hogy abból a darabka vászonból, amiye még megmaradt, varr legalább egy-két ingecskét.

Átment a gazdag szomszédasszonyhoz, hogy kölcsönkérje tőle az araszt. Meg kell mérnie a vásznat, hány ing is jön ki belőle.

Otthon bement a kamrába, levette a polcra a vég vásznat és mérni kezdte. Méri, méri, a vászonnak se vége, se hossza. Egész nap mérte a szegény asszony a vásznat, csak este ért a végére.

Sose lesz már gondja, annyi a vászon, hogy egy életre elég neki is, a gyerekeinek is.

Erről beszélt hát reggel a vándor! – jutott hirtelen az eszébe.

Este ment visszavinni az araszt a gazdag szomszédasszonynak, és titkolódzás nélkül elmesélte neki, hogyan vált valóra az öreg vándor jóslata: tele a kamrája vászonnal!

Én bolond, hogy nem adtam neki tegnap szállást! – gondolta irigykedve a gazdag szomszédasszony.

– Kocsis, hej, kocsis! – kiáltotta. – Fogj be azonnal a kocsiba, és indulj a koldus után! Hozd vissza mindenáron! Mindig mondom, hogy a szegényeket és nyomorultakat segíteni kell!

Elindult a kocsis, hogy megkeresse a vándort. Csak másnap érte utol. De az öreg csak nem akart visszamenni!

A kocsis kérlelte:

– Tudod, milyen sors vár rám, ha nem viszlek vissza? Gazdasszonyom azonnal elbocsát, és még a béremet sem fizeti ki!

– No, ha így van, ne gyötörd magad! – mondja az öreg. – Indulhatunk!

Felült a kocsira, és indultak visszafelé.

A gazdag szomszédasszony ott állt a kapuban, alig bírta kivárni a vándort. Hajlongva, mosolyogva fogadta, a házba tessékelt, etette, itatta, puha ágyat készített neki.

– Feküdj le, pihend ki magad, galambom!

Elmúlik az első nap, a második, a harmadik, az öreg a gazdag szomszédasszonynál eszeget, iszogat, pipázgat. A gazdasszony vendégeli, kedves hozzá, de magában már dühöng:

– Mikor akar elmenni ez az öreg semmirekellő?

De elkergetni azért nem meri. Ha megtenné, minden eddigi fáradozása hiábavaló lenne.

Nagyon megörült aztán, amikor negyedik nap látja, hogy útra készül az öreg. Ballag a kapu felé és hallgat. Már kiér az utcára, de még mindig nem szól egy szót sem. A gazdasszony nem bírja tovább:

– Mondd vándor, milyen munkába fogjak ma?

Az öreg visszanézett rá, és azt mondta:

– Amit most, reggel fogsz csinálni, azt teszed majd egészen estig!

No, szalad is a gazdasszony a házba, fogja az araszt, hogy hozzálat vásznat mérni. De abban a pillanatban eltűszentette magát. Olyan hatalmasat tűszentett, hogy a tyúkok ijedten szaladtak szét az udvaron.

És tűszögött aztán egészen estig:

– Háááá-cí, háááá-cí, hááá-cí!

Nem tudott sem enni, sem inni, de még csak a kérdésekre sem tudott válaszolni. Egyfolytában csak ezt lehetett hallani:

„Háááá-cí! Háááá-cí! Háááá-cí!”

Csak amikor a nap nyugovóra tért, és beköszöntött az este, akkor hagyta abba a tűszögést.

Ha valami igazán fagyosra vágyunk, már nem kell a boltok fagyasztóiban kotrásznunk némi jégkrémért. A cukrászdák fagyis pultjai már megteltek a színes fagyaltcsodákkal. Ha már unod a pálcikás jégkrémeket, elárulunk néhány érdekességet a fagyival kapcsolatban.

Egy kis fagyalttörténet

A kínaiak már ötezer évvel ezelőtt ismerték a fagyalt korai változatát, ami Európába is eljutott. A döntő újítás Marco Polo korából

származik, amikor rájöttek, a fagyaltkészítő edényt kell lehűteni ahelyett, hogy a jeget kevernék a masszához. A világ első nyilvános fagyaltozóját 1672-ben Párizsban alapították. A ma is létező Café Procope-ban kizárólag citromfagyit árultak. A magyar fagyaltozás hőskora a reformkor idejére tehető. Magyarországon már a 18. században elterjedt nyálkásnak számított a fagy, de akkoriban még csak „hideg nyalatnak” nevezték.

Mit eszünk meg egy gombóc fagyiban?

A fagyalt tápértékét a benne lévő tej és tejszín mennyisége határozza meg. Ezekben van vitamin és kalcium, de sajnos sok telített zsírsav is. A fagyalt cukrot, ízesítőanyagokat, stabilizáló és emulgálószerket is tartalmaz, amelyek meghosszabbítják az eltarthatóságot. Egy átlagos gombóc energiatartalma

100–160 kcal. Mivel a tejes és a nem tejes fagyaltokban is nagy a telített zsírsavak aránya, fagyaltot és jégkrémet is csak mértékkel tanácsos fogyasztani.

Fitnessfagyi

Fagyaltot nemcsak hagyományos nyersanyagokból lehet készíteni. Amerikában például egyre jobban terjed a joghurtfagyalt. Ez a zsírszegény joghurtból készített fagyalt nem olyan jó ízű ugyan, mint a szénhidrátokban dús elődei, de fogyasztása nem egészségtelen. Ismert még a vegetáriánus fagyalt, amely fagyasztott gyümölcsön, friss banánon és kevés mézen kívül semmit sem tartalmaz, mégis nagyon finom. A klasszikus ízek kedvelőinek sem kell azonban aggódniuk az egészségük miatt, ha mértékkel élnek ezzel a csemegével, és a gyümölccsel ízesített változatokat részesítik előnyben.

Egyszerű, de nagyszerű házi-fagyi

Hozzávalók: 3 dl tejszín, 1 nagy pohár tejföl, porcukor.

Elkészítés: A tejszínt 5-10 percig habverővel verd (nem kell habbá verni). Add hozzá a tejfölt, és továbbra is a habverővel keverd. Ízlés szerinti mennyiségben add hozzá a porcukrot, amit meghatároz az is, hogy milyen ízű fagyit szeretnél.

Csokifagyi esetében kakaóport tégy hozzá, de tethsz bele reszelt gesztenyepürét (gesztenyefagyi), vagy akár előzőleg tejben megfőzött rizst is (rizsfagyi). Citrom-, eper-, joghurt-, túrófagyi esetében a tejföl helyett 1 nagy pohár joghurtot adj a tejszínhez. Csokoládéforgácsot, dió-, mogyoró- vagy kekszdarabokat is keverhetsz bele. Miután készen van a fagy, egy műanyag tálba öntve tedd a mélyhűtőbe. Mivel igen gazdag alapanyagokban, ezért sokkal kiadósabb, mint egy átlag fagy, így kevesebb is fogy belőle.

Milyen fagyit szeretsz?

Az, hogy milyen fagyit választunk a palettáról sokat elárul a személyiségünkről. Neked melyik a kedvenced?

Csoki: Igazán pozitív, életvidám személy. A társaság középpontja, aki nagy szervező is egyben, nem lehet mellette unatkozni. Untatja a mindennapi rutint, folyton új kihívásokat keres. Nem otthon ülő fajta.

Vanília: Hallgat a megérzéseire, nagyon impulzív. Néha nem is érthető, mit miért csinál, egyszerűen úgy érzi jónak. Ószinte és maximalista, fontosak a kapcsolatok az életében, ezekből táplálkozik. Nem szereti a hazugságot.

Dió, mogyoró: Rendszerező, óvatos, a részleteket hosszan elemző ember. Konzervatív, és néha kicsit kockafejű is. Biztonságos, megbízható személy, de nem szereti a spontán kalandokat.

Banán: Az igazi pozitív boldogságbogyó. Semmin nem agyal hosszan, a spontaneitás az alapelve. Neki az élet egy soha véget nem érő nyaralás, ahol mindig jól érzi magát.

Eper: Bár erős érzelmi bástya, elég nehezen oldódik, időnként félénk. Ő az, aki lassan és ritkán lesz szerelmes, de akkor nagyon tud szeretni. Időre van szükése, nagyon hűséges típus.

Menta és egzotikus ízek: Igazi megfigyelő és kételkedő személy. Figyel rá, hogy mikor hová lép, hogy kinek mit mond. Fontos neki a karrier és a pénz. Nehezen rugaszkodik el a valóságtól, de ezt nem is tartja fontosnak.

Kávé: Folyton pörög, mint a ringlispil. Naptára tele van, mindig elfoglalt, nem tud nyugton ülni. Csapongó és nem túl hűséges természet.

TARKA OLDAL

1	2	3	4	5	6	7	8	GY	EN
9	NY								
11	SZ								
14									
17									
19									
21	22								
25									
28									
30									
SZ					SZ				

Keresztrejtvény

Az újjgazdagék egyik estélyükre meghívják egy világ-hírű hegedűművészt. Mikor megérkezik, odamegy a ház asszonyához, rámutat a hegedűjére, és azt mondja:

– Ez a hegedű több mint kétszáz éves.

– ...

A válasz a rejtvényben.

Vízszintes sorok: 1. A poén első része, 9. Tenger angolul, 10. A szemközti oldalon, 11. Sziklazátony, 12. Ömleszt, 13. Kötőtű, 14. Szerb személyes névmás, 15. Adriai üdülőhely, 16. 49 római számmal, 17. Orosz autómárka, 19. Razzia közepe, 21. Igen kemény fém, 23. Hajt, 25. A Jupiter holdja, 26. Bácskai helységből való, 28. Sut betűi, 29. Folyadék, 30. Nátrium.

Függőleges sorok: 1. A poén befejező része, 2. Nem, németül, 3. Nyári lak, 4. Északi férfinév, 5. Csattanós vidám történet, 6. Jánoska, 7. Optikus, 8. Latin kötőtű, 13. 501 római számmal, 15. Szerb előljáró, 18. Matat betűi, 20. Felfordulás, 23. Fordítva élet, 24. Éhes, 27. Mar, 28. Utóirat.

Betűrejtvények

1	FŐ FŐ FŐ FŐ FŐ FŐ FŐ	2	X DA	3	P TEEEE E	4	NAP NAP NAP
---	-------------------------	---	------	---	-----------------	---	-------------

Skandináv rejtvény (19.)

Rejtvényünkben három magyar tánc: egy magyar néptánc, nagy bálok nyitótánca és egy székely tánc nevét találd.

	BÁNATI HELYSÉG	SZÁRMAZÁS	NEM A MEGSZOKOTT	SÉRTETLEN EGYIK HELYEN SEM	ELINAL	CSOKIFAJTA	
	SZEN	Á. B.	600		NYÚLFAJTA	ZÉRÓ	
VAJDASÁGI HELYSÉG					NÉMETH MÁTYÁS	KÉN	
AAA				VONÓSHANGSZER TARLOBAN VAN	EZ	500	RITMUSOS
100	MAGYAR FOLYÓ (ÉK. H.) KELET	GYORS ÜTEMBEN ÍRT ZENEMŰ ÉPPENHOGY	LL	SOVÁNY LÓ	SZERB SZEMÉLYES NÉVMÁS ELZA BETŰI	ÁLLÓVÍZ	ÓDON
HALFAJTA			ATOM-FIZIKUS KÁPOSZTAFÉLE			DÉL	HATÁRRAG
	JÉGEN VÁGOTT NYÍLÁS „N”		BELGIUM	A TUDMÁNY ÁGA MENNI KEZD		ÉN ÉS TE	
ELVISELI	TOJÁS NÉMÉTŰL ZÖLDDBEN VAN	ELJTULAJDONÍT FÉL ÖT	CÉLBA ...		BARLANG	SUGÁR	
SUGÁR					EGY		
			ZOMÁNC			SVÉD-ORSZÁG	

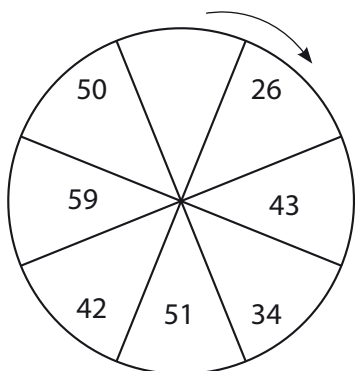

Számjáték

		4				2	3	
				1				
5			4					9
	1			3				
	2					6		3
		5	1					7
8			5					9
	4			9				5
		1			3	4		

Töltsd ki a rejtvényrácsot 1–9-ig terjedő számokkal úgy, hogy minden sorban és oszlopban, valamint a kis négyzetekben is a számok összege 45 legyen.

Körszámtan

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Minirejtvény

1			
2			
3			
4			

Meghatározások:

1. Áll alatti szalonna
2. Férfiruhadarab
3. Hím szarvasmarha
4. Búzanyaláb

Az átlóban egy sportág neve alakul ki.

Szóberakó

	1	2	3
K		Ú	S
	•	É	•
	A		A
	A		K
			Ó

A fenti négyzetekbe vízszintes és függőleges irányban is 2-2 hárombetűs szót írbé úgy, hogy értelmes is legyen.

Mi a foglalkozásuk?

1. DERES ELZA

2. G. GARAY MÁRTA

3. MÁRTON ARISZTID

4. SRÉG ZOLTÁN

5. TRAKK ÁRON

6. DR. SZITT ERNŐ

A nevek betűinek átrendezésével megtudod, hogy mi a foglalkozásuk.

A 18. szám megfejtései

Berakós rejtvény

töporú

Betűrejtvény

1. énekóra, 2. hangverseny, 3. zongoraszó, 4. zenebona

Híres emberek

Teller (Ede)

Puskás (Tivadar)

Ki a hatodik?

1. Bartók, 2. Kodály, 3. Kálmán, 4. Chopin, 5. Mozart, 6. Liszt

Lóugrásban

Anna és Zsuzsa

Dominójáték

– Dólt betűkkel akarok írni.

Lóugrásban

1. Szabadka, 2. Kishegyes, 3. Pancsova

A 17. skandináv rejtvény megfejtése:

HARCSA, CSUKA, SÜLLŐ, AMUR, PONTY, KESZEG, MÁRNA, BALIN

A fekete lovag

Hunyadi József regényéből
írta és rajzolta Fazekas Attila

A kölni dóm

Köln jelképe, a Rajna partján fekvő Szent Péter- és Mária-székesegyház a francia gótika hatását tükrözi. Tökéletes megjelenítője a vallásos lélek ég felé törekvésének, az egyházi építészet remeke, Európa legnagyobb katedrálisainak egyike. A 13. század gótikus stílusában épült templomban a bordás keresztboltozatok, a támpillérek és a magasba szökő, karcsú oszlopok légiessé, emelkedetté varázsolják a belső teret.

Nagy Károly főlelkése, Hildebold kölni érsek kezdeményezte a 9. században egy kettős kriptájú székesegyház, az ősi bazilika felállítását, mely 881-ben, a normann betöréskor súlyos károkat szenvedett. A 10. században hozzátoldott két oldalszárnynak köszönhetően – a római Szent Péter-bazilika után – Európa második öthajós temploma lett. Köln érsekei – a német-római császárok későbbi tanácsadói – ide helyezték át a székhelyüket.

A császári hatalom kiterjesztéséért folytatott harcokban I. (Barbarossa) Frigyes szembefordult III. Sándor pápával. Második itáliai hadjárta során, 1162-ben a feldúlt Milánóból lehozatta a Három királyok ereklyéit, s a csatákban jeleskedő Rainald von Dassel kölni érseknek adományozta. Az 1164-ben diadalmenetben a városba érkező ereklyék számára új, méltóbb katedrális kellett emelni.

A kereskedelem föllendülésével a város szerepe a Rajna mentén megnőtt, ugyanis a Hanza-Szövetség tagjaként a folyón zajló áruforgalmat is ellenőrizte. Köln a kereszténység központja lett, Rómához hasonlóan zarándokok ezrei keresték fel, és imádkoztak bazilikájában. Szenz Engelbert támogatásával megindulhatott volna egy másik, nagyobb alapterületű templom építése, de mártírhalála megghiúsította a munkálatok megkezdését. Hamvait ezüstkoporsó őrzi a kincstárban.

Konrad von Hochstaden érseket érte a megtiszteltetés, hogy 1248-ban lerakja a dóm

alapkövét. Amikor a bazilika szentélyének az építéséhez hozzáfogtak, már állt a párizsi Notre Dame, a reimsi (olv.: rími), a chartresi (sártri), és az amiensi (amiéni) katedrális. Utóbbi mintájára, feltehetően a francia Gerhard építómester tervei nyomán született meg a sekrestye és az apszis. A munkálatokat Arnald nevű tanítványa, majd fia, Johan folytatta. A magas költségek, valamint a polgárság és a klérus közötti belső harcok miatt az építkezés lassan haladt, de a 14. század elején ismét lendületet kapott. A kezdeti tervek alapján elkészült a déli homlokzat, a két alsóbb szint támpillérei, boltívei és az ablaknyílások. 1322-ben Virneburg érsek felszentelte a félig kész bazilikát. 1400-ig felépült a déli torony két szintje,

illetve ideiglenes tetővel borították a fő- és oldalhajókat. Egy 16. századi rézkarcon jól látszanak a befejezetlen hosszház és az éppen felállított nyugati homlokzat hatalmas csúcsai. 1560-ban a munkálatok teljesen megszakadtak, majd hosszú ideig szüneteltek. 1794-től, a napóleoni hatalom éveiben, a templomot börtönnek és takarmányraktárnak használták. A 19. század elején Sulpice Boisserée építészeti szakszövegeket kutatva rátalált Párizsban a dóm eredeti terveire. IV. Frigyes Vilmos porosz király újabb lendületet adott az építkezésnek, mely Ahlert és Zwirner mesterek vezetésével zajlott. A harangtoronyok befejezését Richard Voigtel irányította. Több, mint hatszáz év után, 1880-ban elkészült a székesegyház, és I. Vilmos német-római császár végre felavathatta.

A dóm a II. világháborús bombázások során szerencsére alig sérült meg, tornyai is épen maradtak. Az apszis restaurálása éppen a templom 700. évfordulójára készült el, míg teljes felújítására 1956-ban került sor. A kórus alatt az 1959-es munkálatok során két 6. századbéli frank sírt tártak föl, és rábukkantak egy román stílusú templom maradványaira is.

A székesegyház hatalmas méretei ellenére megdöbbentően kecses. Tornyai elérik a 157 métert, alapterülete 144x86 méter. A főhajó 43,4, a kupola 109 méterre magasodik. A mai templom alapja eléri a húsz méteres mélységet is! Az öthajós katedrális apszisából hét kápolna nyílik, az épület belsejében színes üvegablakok szórják a fényt. Az 1700-as években készült fehér mészkő szobrok Peter Fuchs munkái. A templom öt harangja közül a legnagyobb, a Kaiserglocke (Császárharang) 27 tonnát nyom, a kincstárban pedig rengeteg értékes művészeti alkotást őriznek.

A kölni dóm méltán vált a Rajna-parti város jelképévé és a világörökség részévé.

Azerbajdzsán nyert

Véget ért az 56. Eurovíziós Dalfesztivál, amelynek az idén Düsseldorf adott otthont. Ezúttal is sokan könnyezték meg a versenyt, egyesek örömkönnyeget hullattak, míg mások bánatukban pityeregtek. Azerbajdzsán végzett az élen, úgyhogy jövőre a dalverseny Bakuban lesz megtartva. Szerbia a közepén landolt, Magyarország pedig minden biztató előrejelzés ellenére a lista alján maradt.

Rekordszámú, 43 ország nevezett be az idén a versenyre, abból öt egyből döntős (Egyesült Királyság, Franciaország, Németország, Spanyolország és Olaszország), mivel ők az alapítók. Sokan vitatják még ma is, hogy ez rendben van-e, mivel megöli a versenyszellemet, de eddig még nem történt változás ezen a téren. Két elődöntőt zajlott, amelyekben kétszer 19 dal versenyzett. Mindkét nap tíz jutott tovább, így került hús a döntőbe, és ehhez csatlakozott az említett öt ország.

A felhozatal nem volt akármilyen. A legkülönbözőbb produkciókat láthattuk. Egyesek az énekhangra összpontosítottak, míg mások a látványelemekre helyezték a hangsúlyt, és voltak, akik fülbemászók akartak lenni, Habba-habba, Da-da-dam vagy Boom-boom refréneket ismételve. Az ízlések viszont különbözőek, így érvényt nyert a közhely, miszerint a részvétel volt a fontos, és akik csak az elődöntőig jutottak, már győztesnek számítanak.

Akik nem jutottak be a döntőbe

Lengyelország az első elődöntő első fellépője volt, ami nem számít jó szerencsének, és ezúttal nekik sem jött ez be. Norvégia esetében sokakat meglepett, hogy egy észak-európai hűvös ország, afrikai ritmusokkal és kenyai származású énekesnővel jött. Attól viszont, hogy nem jutottak be a döntőbe, a Habba-habba még lehet világláger. Érdekes figyelmet fordítani az albán zenei világra, mert szinte minden évben meglepően modern dalokkal versenyeznek. Az idén a rockosabb hangzást részesítették előnyben. Örményországnak sem sikerült bebokszolnia magát a döntőbe, habár a Boom Boom a könnyed, fülbemászó kategóriába tartozik, a színpadi kép pedig bokszmeccset idézett. A török rockegyüttes állítólag rettenően népszerű a hazájában, de Düsseldorfban nem érvényesültek. Málta nem jutott tovább, pedig a képviselőjüknek épp a döntő napján volt a születésnapja, és úgy tervezte, hogy a versenyen ünnepli. Hasonló a helyzet Szlovákiával is. A Twins ikerlány duónak a döntő másnapján volt a születésnapjuk, de ők sem jutottak tovább. San Marino is versenyzett. Ilyen nevű ország is létezik, házi feladat: keresd meg a térképen. Ők most vettek részt másodszer a versenyen, de a szavazók nem figyeltek fel rájuk. A horvátországi Dariát és a Celebration című számot lépten-nyomon összehasonlították Wolf Katival és dalával. Az első nagy különbség mindenképpen az lett, hogy míg Magyarország bejutott a döntőbe,

Horvátország nem, pedig Daria koreográfiája is érdekes volt: kétszer öltözködött át trükkösen, villámgyorsan. Portugália harci indulóval mentelt, de csak az elődöntőig. Hazaftas nótával indult Fehéroroszország is, náluk biztosan nagy sláger az I love Belarus, de a fesztiválon nem lett az. A macedónok egy oroszos hangzású és témájú dalt választottak. Ha arra gyúrtak, hogy az oroszok majd rájuk szavaznak, akkor pechük volt, mert különböző napokon léptek fel, így nem szavazhattak egymásra. A döntő előtt esett ki Lettország, Hollandia, Bulgária és Ciprus is. Kipottyant a belgiumi csapat is, akik nem használtak hangszereket, és egyébként sorra nyerik az acapella- meg a szájdobversenyeket. Mindenki megdöbbenésére viszont Izrael, azaz Dana International, a férfiból lett nő is kiesett, aki 1998-ban megnyerte a fesztivált.

Akik bejutottak a döntőbe

Utolsó helyen végzett Svájc, pedig sikert jósoltak nekik, még úgy is, hogy zeneileg egyszerűbbek voltak. Az énekesnőre a dalszerző egy utcai együttesben figyelt fel, így az is egy mese, hogy egyáltalán eljutott a döntőbe. Észtország huszonnegyedik lett, pedig egy fiatalos dallal vettek részt. Spanyolország is csak huszonharmadik lett, habár vidám dalt küldtek. Huszonkettedik lett Magyarország, de ennek ellenére Wolf Katira nem lehet panasz. Csupán egy helyely előttük végzett Finnország, azaz Paradicsom Oszkár, akinek szintén jó helyezést jósoltak. Érdekes, hogy Finnország 2006-ban a Lordi monster-rock együttesel nyerte meg az Euroviziót. Paradicsom Oszkár egy szál gitárral úgy festett, mint a Lordi reggelije. Huszadik lett Izland, pedig nekik is jobb szereplést jósoltak, a történetük pedig igencsak megható. A Sjonni's Friends csak erre az alkalomra állt össze, hogy nemrég elhunyt barátjuk dalát elénekeljék. Litvánia lett a tizenkilencedik, ők egy operaénekesnőt küldtek. Tizennyolcadik lett Ausztria. Énekesnőjük a fesztivál egyik legjobb hangú előadójának számított. Románia a tizenhetedik helyen végzett, Oroszország a tizenhatadikon,

pedig az énekesük a jóképű kategóriába tartozik. A tizenötödik lett Franciaország, egy fiatal, szimpatikus operaénekesssel. Szerbia tehát tizennegyedik lett, stílusosan, mivel tizennegyedikén volt a döntő. Nem hozott a 13-as balszerencsét a szlovéneknek. Énekesnőjük hangja Christina Aguileraéra emlékeztetett. Moldova lett a tizenkettedik. Az ő hardcore-etno együttesük 2005-be már sikeresebben is szerepelt a dalversenyen, akkor ötödikek lettek, de a mostani helyezésük sem rossz. Szeretik őket, mert emlékeztetnek a Red Hot Chili Peppersre, akiknek már az előzenekarjuk is voltak. Tizenegyedikek az Egyesült Királyság, pedig ismert együttesel indultak, a Blue-val, akiknek ez lett volna a nagy visszatérésük, de talán ez a helyezés sem annyira rossz.

Eurovízió 2011 Top Ten

A legjobb bekerülni az első tízbe. Németország nem komplikálta túl a dolgot, és az idén is Lénát küldte. Ők lettek a tizedikek. Kilencedik helyen végzett Grúzia egy jó kis rockszámmal, a nyolcadikon pedig Írország az „ecsetfejű ikrekkel”, akik minden bizonnyal a fesztivál legfeltűnőbb jelenségei voltak. Hetedik lett Görögország egy drámai dallal, hatodik pedig Bosznia

és Hercegovina, azaz Dino Merlin, aki népszerű dalszerző és előadó. Ő tizenkét évvel ezelőtt már versenyzett a fesztiválon, akkor hetedik lett, így most előre kúszott egy hellyel, és lebontotta a sztereotípiákat. A döntőn második sorszámmal, lépett fel, és az elődöntőn is a lista elejéről indult, mégis szép helyezést ért el. Mindenkit meglepett, hogy Dánia ötödik lett. Ukrajna is esélyes volt a győzelemre, de végül negyedik lett, Mika Newtonnal, és a szép homokrajzos színpadképével. A dobogó harmadik helyén végzett a svéd fiúbanda, akik bizonyára megdobogtatták a lányok szívét. A dal is igen fülbemászó, habár az első pár taktus a Boney M Rasputin dalára emlékeztet. Olaszország az utolsó pillanatban ugrott a második helyre, egy szép dzsesszdallal. Ezzel remélhetőleg befejezik a duzzogást, és visszatérnek az Eurovizióra, amelyen 1993 óta nem vettek részt. A végére pedig a csemege: Azerbajdzsán lett az első, ami rendben is van, ők indítottak egyedül férfi-női duettet, már 2008 óta részt vesznek a versenyen, és mindig jó helyezéseket értek, de mindeddig még nem sikerült győzniük. Így tehát jövőre, irány Baku!

Lukács Melinda

Hatalmas lagzit terveznek

Kate Moss és Jamie Hince a tervek szerint júliusban mondják ki a boldogító igent egy vidéki, Oxfordshire grófságbeli templomban. A szerény kereteknek pedig ezzel vége is. A szupermodell és zenész párja ugyanis háromnapos, világra szóló dínomdánomra készül. Akkora lagzit terveznek, amely mellett a hercegi esküvő mindennapos polgári ünnepségnek látszik majd. Azt szeretnék, hogy sem ők, sem a vendégek ne

felejtsek el egykönnyen a nagy napot. Egyik barátjuk mesélt a tervekről: – Kate akkora esküvőt szervez, ami egy kisebb fesztivállal is felveszi a versenyt. A násznépnek három napra szóló meghívót küldtek, ez alatt pedig a legfinomabb ételekkel és remek programokkal, például élő koncertekkel kényeztetik majd a vendégeket – mondta a pletykás ismerős.

Lemondott az édességekről

Egy modellnek kötelessége karban tartania magát, pláne, ha rendszeresen fürdőruhában fotózzák. Eva Mendes sincs ezzel másképp, ő például keresett fotómodell, de ahhoz, hogy a fényképeken pazarul fessen, sok mindenről le kell mondania. A latin szépség például nem eszik semmilyen édességet, különösen most, a fürdőruha-fotózási szezonban. Habár néha bekapna egy-egy szelet csokit, nem bánja a diétát, mert inkább az egészséges életmódra szavaz: – Tini koromban egyáltalán nem érdekelt, hogy mit eszem, gyakran nem is éreztem túl jól magamat a bőrömben a gyors éttermi lakomák után. Ma már viszont nagyon odafigyelek az egészséges étkezésre. Naponta három liter vizet iszom, mindennap edzek, hogy bombaformában maradjak, az étkezésemből pedig kiiktattam az édességeket – mesélte a sztár.

Énekesi pályával kacérkodik

Orlando Bloomot jóképű, tehetséges színésznek és modellnek tartják, nemrég pedig kiderült, hogy az énekesi pályával is kacérkodik. Egyelőre ugyan csak egy film kedvéért énekel, ugyanis a Sympathy for Delicious című produkcióban a Stain nevű zenekar frontemberét játssza:

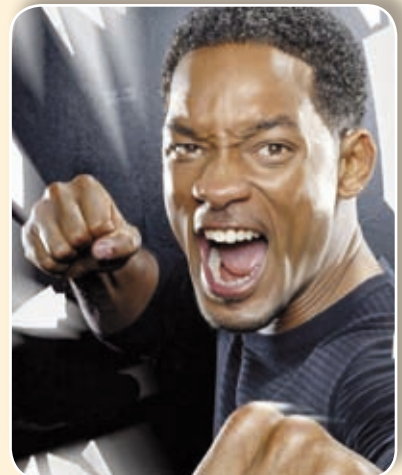
– Először csak remek mókának tűnt az éneklés, és nem tudtam volna magamat a valós életben is zenészként elképzelni. Később egyre jobban megtetszett a dolog, és most már komolyabban foglalkoztat az ötlet, talán felvennék néhány dalt egy stúdióban – mesélte a színész. Miért ne? Nem Orlando az egyetlen mozisztár, aki énekesként is kipróbálja magát a forgatási szünetekben. Russel Crowe az Ordinary Lear of Godban dalol, Juliette Lewis és zenekara pedig a

Szigeten is fellépett néhány éve. Johnny Deppnek is volt együttese, sőt a korosabb Bruce Willis is már dalra fakadt. Arról nem is beszélve, hogy mostanában a dr. House-ként elhíresült Hugh Laurie bluest kezdett énekelni.

Mérgesek a sztárra

Will Smith magára haragította New York lakosainak egy részét, konkrétan a Soho negyedről van szó, ahol a sztár forgatott. Will luxuslakókocsijai ugyanis egy fél utcát elfoglaltak, és ez nem nagyon tetszett a lakóknak. A kétszer tizenhat méter hosszú járműben a fitnesszteremtől a hálószobáig minden megtalálható volt, természetesen hiánytalanul felszerelve. A lakóautók értéke egyenként mintegy kétfélmillió dollár. A felháborodott lakók szerint Will Smith úgy viselkedett, mint egy öregedő félben lévő, hisztis díva: – Nem értjük, minek

neki ekkora autópark. Fitnessz éjjel-nappal? Ez nevetséges! – szidta a színészt egy mérges környékbeli.

A Budapesti Vándor Kórus „Ajkadon fakadjon ének” című pályázatán sikeresen szerepeltek a szabadkai gyerekek. Az óvodások csoportjában **Mamuksity Annamária** (EmArt Műhely) 2. díjban részesült. Az alsósoknál **Sándor Viola** 1. díj-

jas lett, **Lak Zoltán** 3. díjas (mindketten az EmArt Műhely növendékei), míg **Szakáll Edina** (J. J. Zmaj iskola) különdíjas. A felsősöknél **Tóth Johanna** (EmArt Műhely) jeleskedett. Rajza 3. díjas lett. Oklevelet, színházbelépőt, rajzfelszerelést, könyvet kaptak ajándékba. A pályázatra összesen 822 pályamunka érkezett. A díjkiosztó május 8-án volt Budapesten.

Téltündér – Sándor Viola

Zene – Tóth Johanna

Ajkadon fakadjon ének – Szakáll Edina

Boszorkányok háza – Lak Zoltán

Keszthelyen jártam

Bácsfeketehelyen februárban rendezték meg a Falusi Krónika vers- és prózamondó versenyt, ahol a legjobbak juthattak tovább Keszthelyre. Május 9–11-én tartották a döntőt a Festetics-kastélyban.

9-én egy órára kellett Szabadkán lennünk, és körülbelül fél kettő előtt tíz perccel jött a kombi, hogy elvigyen minket Magyarországra. Hétkor értünk oda, és tettünk egy sétát. Akár hiszitek, akár nem, a kastélyban aludtam, ettem! A szobatársaim Bertina, Zsófi és Bea voltak. 10-én már fél hétkor felkeltem. Reggeli után egy óra szabadidőnk volt. Azt csak a hajamra szántam. Hát, nem lett valami szép az eredmény.

Elkezdődött a verseny, s a 23 harmadikos közül én voltam a nyolcadik. Elmondtam a szöveget. Nem izgultam, nyugodt voltam, hiszen biztos voltam magamban.

Nagyon sok idő kellett a zsűrinek, de amikor meghozták a döntést, kicsit féltem. Mikor meghallottam a nevem a Kiváló Krónikások

közt, le sem lehet írni, milyen jó érzés volt. Másnap mi, vajdaságiak értünk el legjobb helyezést. Hazafelé rossz volt elhagyni a kastélyt, de már hiányzott a családom.

Kecsenovics Kitti, 3. a, Hunyadi János iskola, Csantavér

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET
Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása
☎ (024) 555-765 Karadjordje Út 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyerekeknek

- YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
- Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Bordás Győző** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
- Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
- Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
- Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
- Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerk@jopajtas.info ■